

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO IX

TOREK, 10. APRIL 1979

ŠTEVILKA 4

Resen in odgovoren pristop dokaz dobrih priprav akcije zaključnih računov

Letošnje priprave na izvedbo akcije zaključnih računov v radovljiski občini so bile boljše kot kdajkoli v preteklih letih. Čeprav ne gre posploševati takšne ocene za vse delovne organizacije in skupnosti, so ugotovili na zadnji februarški seji predsedstva občinskega sveta ZSS, je že sam pristop k akciji ocene gospodarjenja in zaključnih računov sprožil velik premik, ki ga doslej delavci niso bili vajeni.

Zasluge gre pripisati v prvi vrsti kot je že rečeno pripravam, ki so se jih že v januarju usklajeno lotili sindikati, ZK in ZSMS na občinski ravni ter nadaljnjem poteku akcije, v katero so se neposredno vključili domala vsi družbenopolitični delavci, člani samoupravnih in poslovnih organov ter delavci skupnih strokovnih služb. Lahko bi rekli, da je ta akcija vzvalovila dobe- sebnost celotno strukturo v zdru-

ženem delu in ustvarila klimo, ki jo je naravnost prisilila v dejavnost.

Za razliko od ocenjevanja ure- sničevanja zakona o združenem delu in usklajevanja samoupravnih aktov, ki bi moralo potekati že pred tem in kjer so skoraj povsem odpovedali v večini delovnih organizacij, je naletela akcija zaključnih računov na izredno široko pripravljenost in zanimanje delavcev.

Izidi razprav o gospodarjenju, o izvajanju razvojnih načrtov, o ustvarjanju in delitvi dohodka, seveda niso bili povsod enaki, kar je bilo odvisno predvsem od sposobnosti strokovnih služb in drugih nosilcev nalog. V dosti težjem položaju so bili delavci v manjših TOZD in OZD, ki jih že od nekdaj pestijo kadrovske težave v skupnih službah. Tudi pomoč sindikatov in drugih DPO ni bila tako učin-

kovita kot v večjih delovnih kolektivih, zategadelj ni manjkalo izgovorov, da zaključni računi še niso izdelani, podatki še nepopolni, da imajo še kup obveznosti in podobno, kar naj bi bilo krivo zamudam.

Marsikje, tudi v večjih delovnih organizacijah so bili sindikalni delavci, navzlic vsej dobri volji in resnemu pristopu in izvajanju akcije v zagati zaradi preobsežnega administrativnega dela, ki ga narekujejo postavljene terminske naloge. Ti morajo sestavljati svoja poročila kar trikrat, za vsako fazo akcije posebej, občinskemu svetu ZSS. Velja upoštevati, da predsedniki osnovnih organizacij sindikata, ki nosijo glavno breme vseh opravil akcije kot amaterji niso vselej kos zastavljenim nalogam, še zlasti ne administrativnim poslom.

nadaljevanje na 2. strani

Gorenjsko delavsko slavlje »prvomajski tabor« v Bohinju

Delovni ljudje Gorenjske bomo letos slavili praznik dela 1. maj v Bohinjski Bistrici na skupnem srečanju »PRVOMAJSKI TABOR«. Ta največja slavnostna manifestacija v zadnjih letih na Gorenjskem, ki jo pripravljajo sindikalne organizacije vseh gorenjskih občin bo združena z osrednjo slovensko proslavo 40-letnice konstituantne seje CK KPJ in 60-letnice ustanovnega kongresa KPJ, ko bo v Boh. Bistrici tudi svečana seja CK ZKJ pod vodstvom tov. Tita.

Ob tej priložnosti bodo odprli muzej Tomaža Godca v hiši, kjer je bila 1939. leta konstituantna seja CK KPJ in izročili namenu veličasten objekt DOM JOŽA AŽMANA.

Pripravljalni odbor MS ZSS za Gorenjsko za organizacijo PRVOMAJSKEGA TABORA v Bohinju bo s svojimi odbori za posamezne naloge v zvezi s pripravami in izvedbo te osrednje 1. majske prireditve poskrbel, da se bodo udeleženci in gostje počutili čim bolj prijetno. Izdelan je že celotni program prometa, preskrbe, kulturnih nastopov, zabave in drugih spremljajočih dejavnosti za brezhiben potek in organizacijo srečanja.

O vsem tem so že seznanjene sindikalne in druge družbenopolitične organizacije v gorenjskih občinah. Podrobnosti, ki bodo zanimale širšo slovensko javnost, pa bodo objavila tudi vsa osrednja slovenska in gorenjska sredstva javnega obveščanja v drugi polovici aprila.

Glede na to, da pričakujejo na PRVOMAJSKEM TABORU nad 10 tisoč udeležencev bodo na praznični dan sindikalne organizacije organizirale prevoze v

Boh. Bistrico s posebnimi vlaki in avtobusi, s čemer bodo razbremenili cestni promet z osebnimi vozili.

Jubilejne slovesnosti se bodo pričele že ob 9. uri dopoldne s svečano otvoritvijo muzeja Tomaža Godca, sledila pa bo svečana seja CK ZKJ in otvoritev Doma Joža Ažmana, katerih se bodo udeležili najvišji jugoslovanski družbenopolitični voditelji. Udeleženci PRVOMAJSKEGA TABORA bodo lahko posredno spremljali potek teh slovesnosti na prireditvenem prostoru pri gostišču DANICA ob Savi Bohinjki, kjer bodo razmeščeni televizijski sprejemniki.

Po dopoldanskih slovesnostih v Domu Joža Ažmana se bodo zbrali na prireditvenem prostoru, kjer se bo začel bogat kulturni program. Nastopilo bo 25 kulturnih skupin z okoli 800 izvajalci vseh gorenjskih občin. Na dveh prizoriščih bodo nastopale folklorne skupine in dva narodno zabavna ansambla, ki bosta skrbela za dobro razpoloženje in ples.

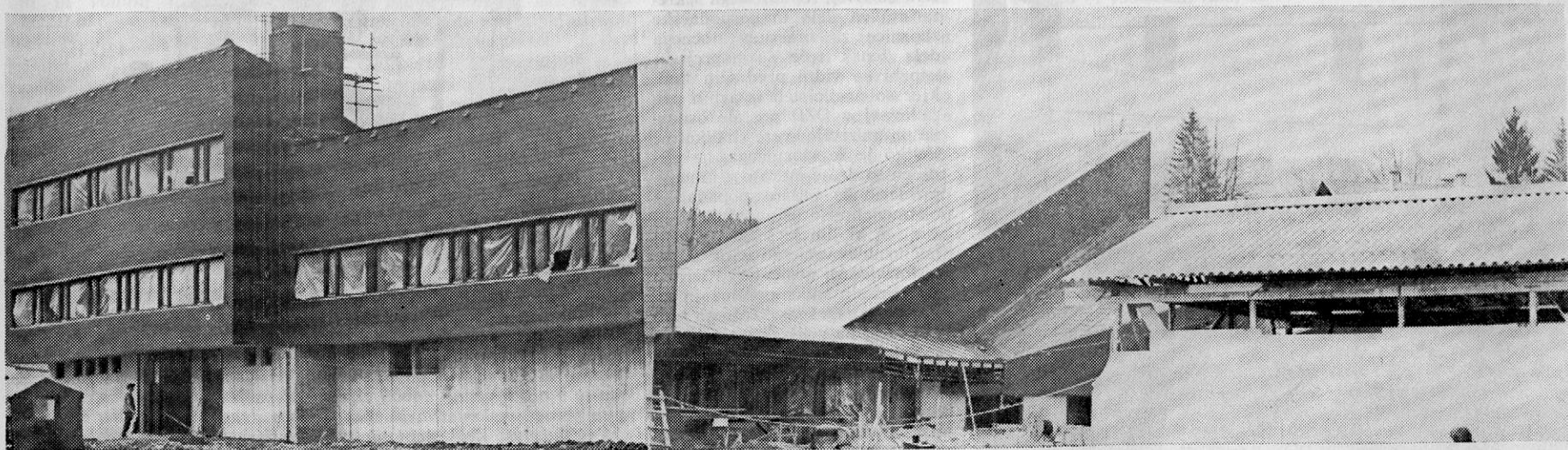
Organizatorji so poskrbeli tudi za zadostno število stojnic za okrepčilo, prodaje značk in razglednic.

Pozivamo vse člane našega delovnega kolektiva, da se v čim večjem številu udeleže tega velikega srečanja, ki bo potekalo v znamenju najpomembnejših jubilejev ZKJ, naše revolucije in narodno osvobodilne borbe.

PRVOMAJSKI TABOR bo potrditev naše vzajemnosti, tovarštva ter radosti ob mednarodnem prazniku dela.

Praznične prireditve in srečanje PRVOMAJSKI TABOR bodo ob vsakem vremenu!

Vsem delovnim ljudem čestitamo ob prazniku dela

Dom Joža Ažmana v Bohinju že kaže dokončno zunanjo podobo. Seveda pa je do otvoritve še veliko dela. Na gradbišču dela veliko delavcev Gradisa, Industrijskega montažnega podjetja in ETP ter ostalih podjetij.

Resen in odgovoren...

nadaljevanje s 1. strani

To so tudi najpogostejše pripombe iz OZD in TOZD o katerih bo v prihodnje pri načrtovanju podobnih akcij temeljito razmisliti. V večini razprav so imeli delavci po pričakovanju največ pripomb na delovanje in financiranje skupnih služb, ki so bile ponekod vse preveč odmaknjene njihovemu nadzoru in vplivu. Predvsem velja ugotoviti, da so ob sprejemanju zaključnih računov dejansko že postavljeni pred gotovo dejstvo, ki ga ni moč spreminjati za nazaj. Zato so povsem na mestu zahteve, da se z enakim poudarkom kot je letošnja akcija zaključnih računov morajo organizirati obravnave tudi periodičnih obračunov vsaka tri meseca, predvsem pa ob polletju in triletnem letu, ko je še možno vplivati na porabo sredstev, sprejemati ustrezne ukrepe z izvajanje planskih nalog in odpravljanje ugotovljene napake. Le tako bodo delavci lahko prevzeli nase odgovornost za gospodarjenje in se odločali za delitev dohodka in njihovo porabo. Zaključni račun potem ne bo zgolj plahta raznoterih zapletenih števil in pokazateljev, marveč slehernemu delavcu razumljiv pregled ustvarjenih delovnih dosežkov in dohodka, ali pa tudi podoba slabega gospodarjenja in izgub za katere tudi on nosi svoj del odgovornosti.

Zaključni račun bo tudi pokazal kam in kako je potrebno vnaprej usmerjati svoje moči v izpolnjevanju njihovih samoupravljalških in delovnih obveznosti in pravic, ki izhajajo iz ustave in zakona o združenem delu.

Zaključni račun bo tudi pokazal kam in kako je potrebno vnaprej usmerjati svoje moči v izpolnjevanju njihovih samoupravljalških in delovnih obveznosti in pravic, ki izhajajo iz ustave in zakona o združenem delu.

Dom Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici mora biti do 1. maja zgrajen v celoti

To željo dokazujejo domačini in ljubitelji Bohinja, ki se odzivajo vabilu Krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica in prispevajo zaradi podražitve gradnje obveznice cestnega posojila in denarne prispevke.

Le dograjen in tehnično sodobno opremljen dom, v ustrezno urejenem okolju bo lahko posrežoval domačinom in številnim gostom globoka doživljaja kulturnih vrednot in spodbudno razvedrilo. Želimo, da bi zaživel vsi prostori, ki so namenjeni pomlajenemu delu številnih sekcij DPD Svobode »Tomaž Godec« in gostovanjem kulturnih skupin, raznim razstavam, kinu, knjižnici, ideološkemu in strokovnemu študiju ter posredovanjem gospodarskih izkušenj med samoupravljalci! Želimo, da bi po zgodovinskem zasledovanju CK ZKJ, ki bo ob slovesni otvoritvi, zaživel delo v celotnem domu z revolucionarnim mladostnim žarom. Tako so si zamišljali svobodo, kulturno plemenitenje samoupravne, ustvarjalne družbe tovariši Jože Ažman, Tomaž Godec in številni revolucionarji in borci, prekaljeni komunisti. Doslej so prispevali dodatno pomoč naslednji ljubitelji kulture z Bohinjo:

Obveznice od cestnega posojila:

Korošec Helena — Jelovška c. 43/a, Boh. Bistrica	2.000.—
Jensterle Dragica — Jelovška c., Boh. Bistrica	500.—
Urh Albin — Jelovška c., Boh. Bistrica	1.000.—
Mencinger Franc — Vodnikova 30, Boh. Bistrica	3.000.—
Vojvoda Ana in Franc — Toneta Maleja 1, Boh. Bistrica	2.400.—
Razdrih Franc — Trg svobode 5, Boh. Bistrica	500.—
Šuligoj Ludvik — Ob Belci, Boh. Bistrica	1.300.—
Pikon Janez — Rožna 12, Boh. Bistrica	1.000.—
Krapež Edvard — Ob Belci, Boh. Bistrica	1.500.—
Godec Jože — Zoisova 18, Boh. Bistrica	2.000.—
Mencin Jože — Prečna 1, Boh. Bistrica	1.100.—
Cerkovnik Marija — Ribčev laz 25, Boh. jezero	700.—
Žnidar Jakob — Nemški novt 11, Boh. Bistrica	1.000.—
Gorza Viljem — Pot v Danico, Boh. Bistrica	1.000.—
Čoralič Ivanka — Prečna 1, Boh. Bistrica	1.000.—

Čoralič Mehmed — Prečna 1, Boh. Bistrica	1.000.—
Cesar Janez — Lepence 8, Boh. Bistrica	1.500.—
Torkar Marija — Lepence 8, Boh. Bistrica	200.—
Lorber Olga — Jesenice, Jesenice	900.—
Korošec Janez in Evgenija — Ljubljana	5.000.—
Noč Alojz — C. 1. maja 9, Jesenice	1.000.—
Delavci osnovne šole Janeza Mencingerja — Boh. Bistrica	9.200.—
Šolar Ivana — Pot v Danico, Boh. Bistrica	800.—

Denarne prispevke so prispevali:

Šuligoj Ludvik — Ob Belci, Boh. Bistrica	1.350.—
Tišov Alojz — Mladinska 4, Jesenice	500.—
Štros Franc — Moše Pijadeja 15, Kranj	500.—
Delavci osnovne šole dr. Janez Mencinger — Boh. Bistrica	900.—
Vestnik Zagreb — ujed. odbor sindikata novinara	2.000.—

Vsem darovalcem iskrena hvala. Želimo, da bi se lahko javno zahvalili in vpisali v kroniko Doma Jožeta Ažmana še številna imena uvidenih in dobrohotnih darovalcev.

Svet krajevne skupnosti Boh. Bistrica

Čisto okolje — počutim se bolje

V letošnjem letu ne bo mesec maj samo mesec mladosti in razcvetele pomladi, temveč bo za Bohinj mesec praznika in zmag. Praznik dela se bo začel s praznovanjem pomembnih jubilejev na zveznem nivoju — 60. obletnice ustanovitve KPS in 40. obletnice konstruiranja centralnega komiteja KPJ v Boh. Bistrici.

Bohinj se ne bo vesilil le praznovanja in delovnih zmag, temveč tudi obiska predsednika Tita. Zato se moramo na vse dobro pripraviti, pripraviti pa se moramo tudi na ureditev našega okolja.

Mesec april razglamo za mesec čiščenja, urejanja in lepšanja okolja. Akcija bo tekla po dveh smereh, in sicer kolektivno in individualno.

Kolektivna akcija čiščenja okolja bo organizirana v okviru vseh družbenopolitičnih in drugih organizacij in šole, ki bo tekla pod geslom OČISTIMO BOHINJ ZA PRAZNIČNI MAJ. Ta akcija mora biti izvedena najkasneje do 25. 4. 1979.

KS Boh. Bistrica je že sklicala sestanek s predstavniki sindikalnih organizacij TO v KS Boh. Bistrica in predstavniki OO ZSMS pri KS in v TO. Na tem sestanku je bil postavljen ko-

ordinacijski odbor, ki bo imel nalogo usklajevati in povezovati se z nadzornim odborom in izvajalci del. Dogovorjeno je bilo, da je treba pripraviti program čiščenja: notranjih prostorov muzeja, kulturnega doma, privedenega prostora v Danici, in pa drugih zelenih javnih površin.

Mladinske organizacije Bohinja bodo s prostovoljnimi deli izvršile izkop, dolg približno 180 m za položitev električnega kabla za potrebe javne razsvetljave ob Triglavski cesti.

Deževje, ki je povzročilo veliko povodnji, je pustilo za seboj ogromne naplavine. Zato je treba ves odvečni material odstraniti in ta področja urediti. Posamezna društva in taborniki ter učenci osnovne šole so zadolženi, da očistijo obrežje Save od Boh. jezera do Soteske.

Prav tako so tudi krajanje dolžni urediti svoje lastno okolje. V tej akciji vsak posameznik uredi, prebarva, olepša hišo ali del hiše, če jih je že nameraval. in okraši hišo z rožami.

Dolžni smo urediti ali odstraniti nepotrebne ograje, odstraniti neuporabno in zanikno sadno drevje ali grmičevje, odvečen gradbeni in drug material izpred hiš, drvamnic in drugih objektov. Očistimo še ulice, izpraznimo jaške in kanale, odstranimo pesek in nasadimo rože.

Vse krajanje pozivamo, da se zavestno in po svojih močeh čim bolj aktivno vključijo v akcijo.

Krajevne skupnosti Bohinja

Nočno delo žensk

Osnutek predloga za predsedstvo republiškega zveza Zveze sindikatov Slovenije proti nočnemu delu in za njegovo sicer postopno, toda pospešeno ukinitje v industriji, gradbeništvu in prometu, ki so ga pripravili v strokovnih službah RS ZSS Senka Namar, je zasnovan skladno s stališči 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije. Iz osnutka povzemamo nekaj zanimivih ugotovitev. Gre namreč za dvoje prvič, za ukinitve nočnega dela žensk v vseh tistih industrijskih panogah, v katerih je po mednarodni konvenciji (št. 89 — Jugoslavija jo je ratificirala že leta 1955); in drugič, za hkratno širšo akcijo za še dolednejše varstvo pri delu povsod tam, kjer jim delovni proces še vedno marčuje delo ponoči.

Delo v nočni izmeni je že samo po sebi med najtežjimi telesnimi in duševnimi obremenitvami delavčevih zmogljivosti, in to še posebno tedaj, ko se vrsti skozi daljše časovno obdobje. Kako prav je, da je bila že pred leti dosežena absolutna prepoved nočnega dela za mladoletnike.

Skupna in organizirana petletna akcija sindikatov (od leta 1973 do 1978), republiškega sekretariata za delo in gospodarske zbornice za omejitve nočnega dela žensk teče še naprej in uspehi so vidni predvsem tam, kjer so nosilci teh težavnih prizadevanj v OZD postale osnovne organizacije zveze sindikatov. Veliko je že storjenega, ne glede na to da se morajo v mnogih primerih še vedno spopadati z okamenelimi ekonomističnimi stališči, ki jim je še kar naprej nočno delo verjetno edini ugodni kazalec za gospodarno izrabo instaliranih moči opreme in za poslovno uspešnost. Zato pa tudi marsikje na veliko mavajajo najrazličnejše razloge za potrebnost nočnega dela žensk. V tekstilni industriji npr. tudi take o pomanjkanju moških delavcev, ker pač to delo zanje baje ni zanimivo, češ da gre za tipična ženska opravila, da je tekstilna industrija v glavnem v manj raz-

viti občinah in tako rešujejo nezaposlenost itd. (o tipično nizkih osebnih dohodkih v tekstilni industriji pa ni niti besedice). Vse skupaj je seveda huda ovira za reševanje tega problema, ne glede na to da je danes že uveljavljeno spoznanje, kako je nočno delo pravzaprav nasilje, ki se pokaže najprej v značilnih psihosomatskih boleznih, pa tudi v veliki odsotnosti z dela ter v zmanjšanju delovnem učinku itd. in ne nazadnje tudi še v prevelikem številu nesreč pri delu.

Nočnega dela res marsikje ne bo mogoče povsem odpraviti (npr. v zdravstvu in podobnih dejavnostih). Zato pa bo treba iskati rešitve morda v boljših in ustreznejši razdelitvi delovnega časa. Prislunhiti bo treba tudi izvedencem iz medicine dela, ki neprestano opozarjajo na posledice nočnega dela in se zato zavzemajo za njegovo dosledno odpravo. Kjer pa tega vendar ne bo mogoče povsem ukiniti, pa priporočajo zagotovitev poseb-

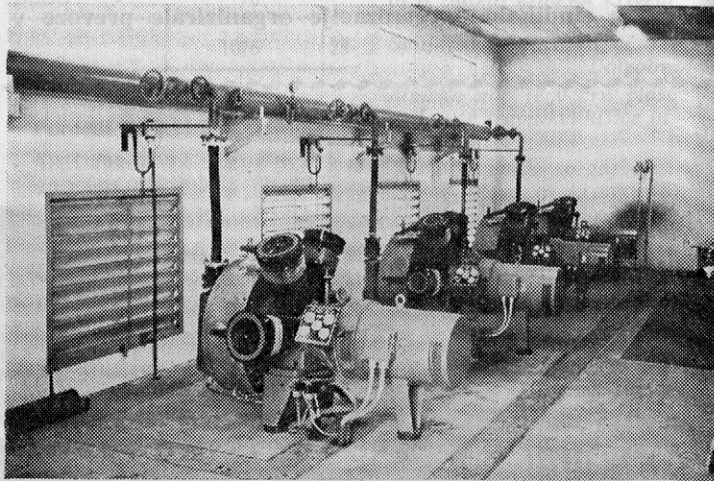
nega varstva delavcev med nočnim delom — prav to so sprejeli tudi sindikati med svoje primarne obveznosti. In še več: osnovne organizacije zveze sindikatov se vedno bolj zavzemajo tudi za razširitev varstva otrok mater, ki delajo ponoči.

Analizo o vseh teh vprašanjih, ki zadevajo nočno delo žensk, torej o vsej tej obširni in zahtevni problematiki, naj bi po osnutku predloga pripravili sindikati do konca junija letos. Zadnji rok za celotno ukinitve nočnega dela predlagajo za industrijo, gradbeništvu in promet do konca leta 1981, saj povsod res — zaradi navedenih ovir — ne bo šlo gladko. Zato naj bi z družbenim dogovorom opredelili »izjemne« primere kot pogoje za morebitno nočno delo žensk. Predlagajo še, naj bi o tej problematiki razpravljali tudi skupnost zdravstvenega varstva in skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da bi tako dobili še širši pregled nad problemom in da bi se ga potem res mogli lotiti kar se da kompleksno.

JR

Muzej Tomaža Godca v Boh. Bistrici

Jeklena pluća v TO Rečica

Stirje kompresorji, od katerih ima vsak po 35 KS močan elektromotor in kapaciteto po 3400 l stisnjene zraka v minuti, skrbijo, da je v ceveh vedno dovolj zraka. Žal pa je poraba te vrste energije vse preveč malomarna in zato morata dva od njih teči neprestano 16 ur na dan. Zrak nam uhaja na vseh koncih in krajih. Metle pa tudi skoraj ne poznajo več. Tako lepo smo se namreč navadili, da z značnim curkom odpihnemo odpadke po kotih, kjer jih ne vidimo — Ažman

Sklepi samoupravnih organov

Odbor za finančne zadeve (27. 3. 1979)

1. Odobril je najem občasnih kreditov za obratna sredstva za pokritje potreb TO Tomaž Godec in TO trgovina.
2. Odobril je kreditiranje za občasna obratna sredstva med TO v smislu 22. člena pravilnika o organizaciji in delu finančne službe DO.

Odbor za splošne zadeve, družbeni standard in obveščevanje (20. 3. 1979)

1. Za počitniški dom in počitniške prikolice je določil cene za sezono 1979, ki znašajo:

v počitniškem domu:

- za zaposlene v DO, nezaposlene zakonce in otroke nad 12 let 85,00 din
 - za otroke do 12 let 50,00 din
 - za zakonce, zaposlene v drugi DO 115,00 din
 - za člane SOZDa 150,00 din
 - za otroke do 12 let 90,00 din
- Pred sezono in po njej se cene pod točko 1., 2. in 3. znižajo za 20 %.

- Odbor je določil čas predsezone in posezone, ki zajema
- od 19. 6. do 1. 7. 1979 predsezono
 - od 4. 9. do 16. 9. 1979 posezono.

Odbor je odločil, da bodo počitniške prikolice na voljo že za prvomajske praznike. V predsezono se šteje čas od 1. 5. do 1. 7. 79, za posezono pa čas od 4. 9. 1979 dalje.

- Cena v pred sezoni in po sezoni znaša 80,00 din
Cena v sezoni znaša 110,00 din
Čas bivanja v prikolicah 10 dni

SKLEPI DS TO REČICA (27. 2. 1979)

1. DS TO je bil seznanjen s poročilom o zaključnem računu TO ter se z delitvijo čistega dohodka kot je bila predložena v celoti strinja. Kljub dobremu rezultatu pa smatra, da je najti še vse notranje rezerve (štednja pri materialu, boljše izkoriščanje delovnega časa) se bo tudi v letošnjem letu dosegel rezultat, kot smo si ga s planom postavili.

2. Sprejme se SS o trajnem poslovnem sodelovanju na družbenoekonomskih osnovah skupnega prihodka in skupnega dohodka med proizvodnimi TO in TO Trgovina, združenimi v DO LIP Bled ter za podpisnika pooblašča direktorja TO Jožeta Kastelica, dipl. ing.

3. Iz sredstev amortizacije, s katerimi TO razpolaga se nabavijo naslednja osnovna sredstva:

- vrtni stroj ISKRA tip VV 231 A 91
- rezkar Elu tip MOF 31
- strojček za spenjanje kovinskega traku TITAN tip HKA/M 16
- vrtni stroj ISKRA tip VS 210 A 12 (2 kom)
- ročna poravnalka Elu tip MFF 40
- univerzalni stroj za kuhinjo

4. V javno obravnavo se posreduje predlog besedila in nove lestvice v sedanjem 17. in 19. členu pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter o delitvi sredstev za OD v TO Rečica

SKLEPI

XI. zasedanje DS TO lesna predelava »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica (27. 2. 1979)

1. V veljavi ostane sklep, da se pritožba delavk za ponovno normiranje del pri vezavi opaža in ladijskega poda zavrne. Z ozirom na to, da v normativu ni upoštevano pisanje listkov oziroma etiket, se na predlog tehnološke priprave dela TO, prizna vsaki delavki za 450 kom napisanih listkov ena ura režije.

Norma velja od 1. 1. 1979, zato se poročila za nazaj.

2. DS je potrdil predlog komisije za izdelavo smernic za izboljšanje poslovanja TO v letu 1979 in smernice za izboljšanje poslovanja TO v letu 1979.

3. Vodjem odelkov naj se mesečno posreduje izvlečke oziroma podatke o porabi materialov — DIS stroških.

4. Obravnaval in sprejel je Samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju na družbeno ekonomskih osnovah skupnega dohodka in skupnega prihodka proizvodnih TO in TO Trgovine.

5. V predlagani obliki je sprejel Dogovor o letnem proizvodno prodajnem programu za leto 1979 in osnovah za razporejanje skupnega dohodka med proizvodnimi TO in TO Trgovina LIP Bled.

6. Sprejel je samoupravni sporazum o oblikovanju in uporabi prihodkov ter razporejanja skupnega dohodka Temeljne banke Gorenjske.

Za pooblaščenca za podpis samoupravnega sporazuma je imenoval predsednika DS TO — Murovec Antona.

7. Obravnaval in potrdil je sistematizacijo del in nalog »zagovodja« v obratu primarne obdelave lesa.

8. Z ozirom na imenovanje novega direktorja TO, novega odbora OO sindikata in OO ZSMS je DS imenoval Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

9. Potrdil je uvedbo korekcijskega faktorja 1,08 za izmet pri skupinskem obračunu normativov v obratu pohištvo. Faktor se prizna samo za izmet, ki nastane iz objektivnih razlogov, ne pa za izmet, ki nastane iz malomarnosti. Obračun faktorja velja od 1. 1. 1979 dalje.

10. Obravnaval in potrdil je predlog normativov za kovinski obrat. Normativi veljajo od 1. 2. 1979 dalje.

11. Potrdil je predlog novih izkustvenih normativov za brušenje, cepljenje, nanos površine in stiskanje plošč v obratu opažnih plošč. Normativi veljajo od 1. 2. 1979 dalje.

12. DS je potrdil nabavo osnovnih sredstev:

- 1 kom električne ročne škarje
- 2 kom pnevmatsko orodje za kovičenje
- 1 kom električni ročni vrtni stroj, ter drobnega inventarja:

1 kom zložljiva A lestev za skladišče rezervnih delov.

DS naj se ob sklepanju o nabavi osnovnih sredstev opredeli ali gre za nabavo osnovnih sredstev ali drobnega inventarja.

13. Dopolnil je sklep DS z dne 1. 2. 1979 o inventurnem elaboratu: s kompenzacijo inventurnih viškov in manjkov je končni inventuri manjko 313.205,01 din.

14. Vrednost ročnega električnega strojčka, katerega manjko je bil ugotovljen pri popisu orodja v kovinskem obratu, se knjiži na izredni izdatek, z ozirom na to, da osebna odgovornost ni ugotovljena.

Vse osebe, ki so zadolžene za uporabo materialov in orodja se opozori, da so za vzdrževanje in morebitne manjke osebno odgovorne.

15. Ugodno se reši prošnja osnovne šole dr. Janez Mencinger Boh. Bistrica za pokroviteljstvo nad razstavo »Slovenski pionirski foto«.

Prošnja za finančno pomoč se odstopi v obravnavo in rešitev Odboru za splošne zadeve, družbeni standard in obveščevanje s priporočilom, da se jo ugodno reši.

16. Tov. Hodnik Stanku se na prošnjo Občinske konference SZDL Radovljica odobri 4 dni izredno plačanega in 4 dni neplačanega dopusta.

17. Sejnina se obračunavajo za čas trajanja seje. Sejnina se obračuna za vsako polno uro, za polno uro pa se šteje, če je udeležba na seji daljša od 1/2 ure.

18. Kompletni zapisniki DS TO se pišejo samo v treh izvodih, ki jih prejmejo:

- predsednik DS TO
- direktor TO
- oddelek za splošne zadeve — arhiv, vsem ostalim se posredujejo samo sklepi zasedanja DS TO. Kompletni zapisniki so na vpogled v oddelku za splošne zadeve.

se z delom tega pisma obrnete na »Zakonsko posvetovalnico« v Ljubljano, ali na katerikoli rubriko »Zaupnih besed.« Te vam bodo najbolje svetovale, kaj storiti takrat, ko se mož »svobodno« naliva, vi pa igrate trpeče suženjsko življenje med štirimi stenami, ob sitnih zaspanih otrocih. Meni opisovati življenje v dvoje je prav brez pomena, posebno tako, kot ga opisujete ve, Imam skrbnega in dobrega moža, ki še zdaleč ni samo ob kozarcu. Jaz trdim, in bom trdila, da možje še zdaleč niso tako slabi in ničvedni, kot jih opisujete vi! Iz tega dela pisma sem lahko zavzela samo eno ugotovitev: nekatere žene nikakor nimajo moči, da bi napake v življenju odpravljale, imajo pa moči, da le-te izkoriščajo. Meni moj mož ni v napoto nikjer, pa tudi ne na kakršnikoli zabavi ali proslavi. Toliko v vednost, drage anonimne tovarišice, da moja pot življenja še zdaleč ni podobna vaši. Zato se mi zdi, da se niste obrnile na pravi naslov. Čeprav pravite, da mi zaupate in da mi zato pišete. Veste kaj, prav nič me ne ganete z vašo zaupljivostjo, še manj z ugotovitvijo, da so sodelavci do mene krivični. Naj vam ne bo žal za to, pazite le, da boste ve iskrene in pošteno do vsakega, ki vam bo povedal resnico. Vaše pismo, spoštovane tovarišice, je eno samo ljubo obrekovanje.

Obljubo, da boste o svoji enakopravnosti razpravljali pred maršalom Jugoslavije tov. Josipom Brozom—Titom, pa kar izpolnite. Ker ste podpisane same storejše »sotrpinke« in ker je ena članica AFZ, torej same ženske, ki ste se borile za naše boljše življenje, vam bom z naslednjimi vrsticami posredovala del govora tov. »Tita«; ki ga je posvetil borkam in borkem na nekem kongresu:

... Mi svi, tovarišice in tovariši, moramo vedno imeti pred očmi veličino našega zgodovinskega dela. Nепrestano se moramo zavedati, da njegovo nadaljevanje pomeni prenašanje revolucionarnih izkušenj, neomahljivost in trdnost naše mlade generacije. V ohranjanju in nadaljnjem razvijanju pridobitev našega osvobodilnega boja, bodo mladi dostojni nosilci revolucije, ki še traja! Dolžnost nas borcev je, da v vsakem okolju dajemo zgled zavestnega dela in odgovornega obnašanja. Dolžnost naša je, da na mlade prenesemo duh revolucionarne optimizma...

Mislím, da je sestavek dovolj jasen. Upam, da sem vam z besedami tov. Tita spomnila na dolžnost do mlajših. Res, ogromno ste pozabile, spoštovane tovarišice! Kar sram me je, če pomislim, kaj bi delala, če bi po vas jemala zgled.

V to se zamislite tudi vi, izprašajte svojo vest, zamislite se nad svojim odnosom do mlajših in do moža, kot tudi do sodelavcev, če jih imate.

Vse to dobro premislite, prej kot sklenete, da boste napisale še kakšno pismo, mogoče še bolj »junaško« kot to, sebe pa prikazali v še bolj medli luči kot prvič.

Bojana Štros

8. marec — dan žena

S tem sestavkom odgovarjam na vsebino pisma, ki je bilo najavljeno name. Prejela sem ga nekaj dni pred 8. marcem. Zelja nepoznane dopisnice, oziroma štirih anonimnih tovarišic je, da se pismo objavi v Glasilu. Z vsebino tega pisma je bila seznanjena OOS in nekateri odgovorni in vodilni tovariši našega TOZD-a.

Sprejeli smo sklep, da se napiše odgovor anonimnim tovarišicam v imenu OOS.

Na kratko naj opišem vsebino: tovarišice se pritožujejo nad proslavo ob dnevu žena; pravijo, da se je 8. marec spremenil v »dan mučenicov«. Vprašujejo, če res nimajo pravice praznovati en dan v letu same, brez prisotnosti moškega spola? Nadalje vprašujejo, kje je njihova enakopravnost? Zalijo vodstvo našega TOZD-a s pripombo, da pač mladi ljudje niso okusili vojne in vseh grozot, kar jih leta s seboj prinese in da zato ni čudno, če nam gre slabo. Blatijo vse fante in može z ugotovitvijo, da so vedno samo ob kozarcu, žene pa doma pri otrocih. Nadalje pravijo, da se može vedno svobodno nalijajo ob

šanku, nakar mu mora žena biti na razpolago, ko pride domov. Opisujejo »trpeče« življenje žena, za katero, naj bi bili krivi može. Anonimna tovarišica navaja, da je članica AFZ, da je komunist po srcu, ne na papirju! Pravi, da mi piše zato, ker mi zaupa in nadalje pravi, da če sem pravi komunist, naj organiziram tako, da v mladinski dom ne bo šla nobena žena!

Obljubljajo, da bodo o svoji enakopravnosti razpravljali na kongresu 1. maja v Bohinjski Bistrici pred tov. Josipom Brozom Titom in obljubile so tudi, da bo pismo z enako vsebino brala cela Jugoslavija!

Podpisane so »štiri tvoje sotrpinke«.

Spoštovane tovarišice nepoznane ali ne, naj vam začnem odgovarjati kar lepo po vrsti!

O proslavi »ob dnevu žena« nisem odločala jaz sama, niti predsednik naše organizacije, temveč se je zato odločila celotna OOS. Na svoji seji je sprejela sklep, da se ta organizira na dan sobote, 10. marca. Tej proslavi naj se pridruži tudi konferenca OOS, kjer naj bo tudi podelitev medalj za delo. Še enkrat

poudarjam, da je bil to sklep OOS, katerega ste lahko prebrali tudi iz zapisnikov, ki so bili na vseh oglasnih deskah. Imeli ste dovolj časa, da bi svoje nezadovoljstvo povedali vsem iz oči v oči in predlagali boljši način za počastitev »Dneva žena«. Tega niste storili, izbrali ste pač bolj »junaško« delo. Povprašujete za enakopravnost, za en sam dan v letu. Jaz pa bi vas vprašala, kje pa so vaši ostali dnevi, ob katerih mora biti še kako živo naše enakopravno delo? Kje ste takrat drage tovarišice, posebno članice AFZ, ko je potrebno javno, glasno in jasno pokazati na napake — in le-te tudi odpravljati? Na žalost jo takrat ni zaslediti, slišati pa je le zahrbtno besede, da naj to delajo tisti, ki so za to plačani. Še bi vam lahko naštevala pravilne načine uveljavljanja enakopravnosti, pa naj bo zadosti. Dokaz, da za pravilno pot nimate moči, je vaše pismo. Kar pa se tiče našega vodstva, pa vam bom rekla samo tole: če niste, draga dopisnica, članica našega kolektiva, naj vas ne skrbi, kako bodo nas mladi ljudje vodili! Če pa ste članica, spoštovane ano-

nimne tovarišice, je pa vas lahko sram, da delate in služite kruh, pod takim vodstvom, ki mu ne zaupate in mislite, da ni sposobno opravljati svojega dela. Kar se tiče mene in nas vseh, naj vam povem, da zaupanje je in bo ostalo, s tem pa tudi pomoč ob delu, tovariški in pametni odnos.

Kar pa se tiče vašega opisanege »trpečega in suženjskega življenja«, pa bi vam svetovala, da

Skladišče hlodovine v TO Rečica pred ureditvijo za sodobnejše delo — foto: Ažman

Predsednik socialistične federativne republike Jugoslavije je na podlagi 4. točke 337. člena ustave SFRJ in 4. člena zakona o odlikovanjih SFRJ odlikoval v letu 1978 več delavcev in delavk LIPa Bled.

Za zasluge in uspehe pri delu, ki ima pomen za socialistično graditev države je bil z **REDOM ZASLUG ZA NAROD** odlikovan

1. Zvonko JIRASEK — DSSS

Za zasluge in uspehe pri delu, ki ima pomen za napredek države, so prejeli **RED DELA S SREBRNIM VENCEM:**

1. ARH Jožef — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
2. BUČAR Franc — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
3. KOVAČIČ Janez — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
4. KOŽAR Franc — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
5. LIČER-ČUFER Vera — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
6. MANDELIC Jožef — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
7. MEDJA Janez — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
8. MENCIGER Alojz — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
9. ORTAR Zofija — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
10. SAMARDŽIČ-KOS Marija — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
11. TAVČAR Ivan — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
12. VIDMAR Jože — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
13. COLJA Franc — TOZD Rečica
14. JAN Jože — TOZD Rečica
15. KASTELIC Jože — TOZD Rečica
16. KOROŠEC Janez — TOZD Rečica
17. KOŠIR Marija — TOZD Rečica
18. LOMOVŠEK Ivan — TOZD Rečica
19. ZUPAN Pavel — TOZD Rečica
20. SITAR Franc — TOZD Podnart
21. BAJT Franc — DSSS
22. BANKO Štefan — DSSS
23. JIRASEK Štefi — DSSS
24. KRŽIŠNIK Francka — DSSS
25. ROBIČ Ivan — DSSS
26. SELAN Barbara — DSSS

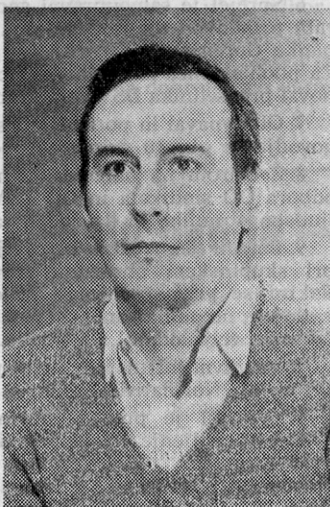
Za prizadevanje in uspehe pri delu pa so prejeli **MEDALJE DELA:**

1. DEBELJAK-CERKOVNIK Ivan — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
2. FORNAZARIČ-ŽVAN Cecilija — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
3. MARENK Marija — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
4. ODAR Jože — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
5. POLAJNAR Janez — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
6. PRETNAR Franc — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
7. PREŽELJ-DOBRAVEC Bernarda — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
8. STARE Anton — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
9. VOJVODA-DOBRAVEC Ivanka — TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica
10. AMBROŽIČ Vinko — TOZD Rečica
11. HIKEL Boris — TOZD Rečica
12. KOSELJ-POKLUKAR Antonija — TOZD Rečica
13. POLAK-PRETNAR Rozalija — TOZD Rečica
14. PROSIČ Janez — TOZD Rečica
15. ŠORLI-KOLENC Antonija — TOZD Rečica
16. ŽELEZNIKAR Anton — TOZD Rečica
17. ERŽEN Rudi — TOZD Podnart
18. KOSELJ-MERŠOL Ivanka — TOZD Podnart
19. TOMAŽIN Alojz — TOZD Podnart
20. TOMAN Jože — DSSS
21. TRPIN Andrej — DSSS

Predstavljamo vam

predsednike odborov za delovna razmerja

Tov. Cvetek JANEZ je bil rojen 29. 12. 1943. V naši DO se je zaposlil 6. 2. 1962 in sicer kot delavec v obratu žaga, kjer dela še danes. Dela na delovnem mestu kot razvrščevalec na sortirnem kanalu.

V času dosedanje zaposlitve je bil vseskozi aktiven v organih samoupravljanja DO in TO. Bil je član DS in komisij DS DO, član DS in Komisij TO, enkrat je bil tudi predsednik DS. Večkrat je bil član IO sindikata, v sedanji mandatni dobi je podpredsednik IO. Opravljal je tudi funkcijo delegata skupščine občine in skupščine KS Boh. Bistrica.

Predsednik odbora za delovna razmerja v TO Rečica je Anton Dežman. Tone je bil rojen 11. 10. 1930, zaposlen pa je v obratu vrata kot mojster izmene I.

V naši delovni organizaciji je Tone zaposlen od 1962. leta. Prej je bil zaposlen v tovarni embalaže Vitgar kot vodja izmene. Ob priključitvi k naši delovni organizaciji je Tone najprej začel delati na brusilnem stroju, kasneje pa kot mojster v proizvodnji vrat.

Dela mojstra opravlja Tone že osem let. V novi tovarni je od mojstrov prvi začel s svojo izmeno in tako mnogo prispeval pri uvajanju delavcev v delo in organizaciji proizvodnje.

Poleg rednega dela pa sodeluje Tone tudi na področju samoupravljanja. Bil je večkrat član obratnega delavskega sveta in enkrat tudi član centralnega delavskega sveta. V svojem kraju pa je aktiven član gasilskega društva. Sedaj je že drugo mandatno dobo v odboru za delovna razmerja in predsednik odbora.

KOPAVNIK Alojz se je rodil 18. 9. 1938 v Ratečah. Leta 1955 se je izučil za mizarja. Pri LIP Bled v Mojstrani se je zaposlil leta 1962 kot mizar. Ker si je

med delavci ustvaril veliko zupanje, je leta 1971 prevzel mesto vodje izmene. To nalogo opravlja še sedaj. Bil je tudi član samoupravnih organov in je

zadovoljivo. Je tudi delegat zboru združenega dela.

Glede na vse te naloge, ki jih je vedno opravljal zadovoljivo, je bil izvoljen za predsednika odbora za delovna razmerja v LIP Bled, TO Mojstrana.

Predsednik odbora za delovna razmerja TO Podnart ERŽEN KATARINA, rojena 7. 3. 1941, je zaposlena na delovnem mestu narezovalka širin. v oddelku Lancovo. V naši delovni organizaciji se je zaposlila z 20. 6. 1958 kot narezovalka širin. Pri svojem delu je izredno marljiva in prizadevna. Poleg rednega dela je v vseh letih zaposlitve sodelovala v samoupravnih organih na nivoju TO in DO.

DRAGO PRIMOŽIČ

Roj. 15. 8. 1949 je sklenil delovno razmerje z delavci naše DO 1. 9. 1971 in delal najprej v oddelku za plan in analize. Kasneje je bil razporejen na opravljanje del in nalog v prodajnem sektorju kot prodajni referent, od 8. maja letos pa je vodja izvoza v prodajnem sektorju. Ob delu je tudi študiral na Visoki ekonomsko-komercialni šoli v

Mariboru in 30. marca 1978 diplomiral. V času, ko opravlja delo v naši DO, je deloval predvsem v sindikalni organizaciji in na področju športa, bil pa je tu-

di član samoupravnih organov in v prejšnji mandatni dobi predsednik sveta za družbeni standard.

Na seji DS DSSS, 20. 1978 letos pa je bil izvoljen za predsednika odbora za delovna razmerja.

Izobraževanje ob delu

Izobraževanje ob delu na vseh stopnjah je in bo v bodoče še kako nujno ob velikem tempu razvoja industrije. Ob težnji potrošnikov po kvalitetnih in funkcionalnih izdelkih bomo temu kos le z zadostno strokovnostjo zaposlenih.

Kvalitetnejše in boljše izobraževanje pa bo treba usmerjati že od vrta dalje, v osnovni šoli (v tej več poklicnega usmerjanja) in drugih šolah. Uvajati bo treba smotrno profiliranje kandidatov že pred redno zaposlitvijo in v tem smislu izobraževanje tudi nadaljevati. Delavce med zaposlitvijo pa bo treba stalno usposabljanje, izpopolnjevanje, izobraževanje v zahtevnejših profilih in znanje tudi preverjati. Vedeti moramo, da je nepogrešljivo redno izobraževanje; ugotavljamo pa, da ni nič manj pogrešljivo izobraževanje ob delu.

Delavci poleg samoupravnih pravic in odgovornosti sprejemamo tudi pravice in odgovornosti za odločanje in izobraževanju zaposlenih. Tako na podlagi predvidenih potreb plansko omogočamo uresničevanje potrebnega izobraževanja v okviru interesov TO, posameznikov in družbenih potreb kot celote. Vedeti moramo, da je znanje pogoj za ustvarjalni razvoj dela, uveljavljanje družbenega položaja delavcev in hitrejši kulturni in materialni razvoj naše družbe.

Za izobraževanje delavcev bo v bodoče potrebna večja angažiranost odgovornih činiteljev v tej smeri, prav tako pa je za razvoj to izobraževanje pogoj in sestavni del odgovornosti zaposlenega delavca. Le tako bomo zaposleni s pojmovanjem potreb dela, smeri razvoja organizacije, z zadostnim znanjem smotrno gospodarili z družbeno lastnino, ki nam je zaupana v upravljanje.

Vsak delavec, še posebno mlad, ki se zaposli v organizaciji, je poln negotovosti, pričakovanja, želje po usmerjanju, znanju, želje po prilagajanju okolju, želje po razumevanju s sodelavci, želje po napredovanju... Tako bodo morali odgovorni činitelji v delovni organizaciji, v TO načrtno postopati v usmerjanju izobraževanja in

nuditi delavcem dovolj možnosti za izobraževanje ob delu. Delavec bo moral sodelovati pri prizadevanjih za njegovo pravo usmeritev, da bo čimveč usklajevanja težej. Delavce bo treba zaposlovati na delovnih mestih in delih, ki bodo najbližje njegovim sposobnostim. Na ta način bomo krepili pripadnost zaposlenih delovni organizaciji in pospešili razvoj DO.

Naša delovna organizacija se razvija. Razvija se tako v zahtevnosti proizvodnje, kot v zahtevnosti vodenja. V razvoju podjetja pa bo odločilna kvaliteta samoupravljalca — samoupravljanja. Zaposlenim bo treba nuditi vse možnosti sodelovanja. Odgovorna služba v TO bi morala biti stalno v akciji za usmerjanje izobraževanja. Te službe bi morale skrbeti za povezanost izobraževanja od sprejetja in nadaljnje izobraževanje ob delu.

Ugotavljamo, da kljub sprejemanju večjega števila delavcev premalo nudimo tem možnostim izobraževanja, spoznavanju svojega delokroga. Ugotavljamo nezainteresiranost zaposlenih za obravnavo problemov na zborih delavcev. Najbrž je temu vzrok pomanjkljivo poznavanje načel samoupravljanja, premajhno znanje o problematiki dela, premalo obveščanja, premajhna dostopnost podatkov, nepoznavanje ciljev razvoja TO. Taki in drugačni problemi, ki so vzrok neosveščenosti zaposlenih, so zavora za večje sodelovanje na zborih. Če temu dodamo še nepoznavanje surovine, strojev in naprav ter drugih materialov, kakršnega večjega napredka ne moremo pričakovati.

Značilno je, da manjše TO boljše delajo v smeri obveščanja, izobraževanja in sodelovanja z delavci.

Ne moremo pričakovati željenega napredka, če ne bomo uspeli zaposlenih vključiti k sodelovanju na vseh nivojih dela. Sodelovanje pa bo intenzivnejše, če bodo zaposleni izobraženi, če bo ta skrb stalno prisotna in dostopna vsem zaposlenim.

Odgovorni činitelji bodo morali poskrbeti, da bo zaposlenim dana možnost razvoja posamezniku, v korist razvoju podjetja in družbe.

1. člen

Da bi bila protola in soodnina var-
nost vseh delavcev v delovni organizaciji
in DO LIP izenačena delavci v TO
in DSS urajajo posameznike iz
medsebojnih delovnih razmerij, ki
določajo in enotno v delovni organizaciji
in skupne pogoje, ki določajo in
niso medsebojnih delovnih razmerij.

Delavci urajajo in sprejeto so
na osnovi in medsebojnih razmerij
kolikor:

— delavci v delovni organizaciji
in DSS v DO LIP in DSS v
delovni organizaciji in DSS v
delovni organizaciji in DSS v

— delavci v delovni organizaciji
in DSS v DO LIP in DSS v
delovni organizaciji in DSS v
delovni organizaciji in DSS v

SAMOUpravni SPORAZUM

o skupnih osnovah in merilih za urejanje delovnih razmerij

ki so ga sprejeli delavci temeljnih organizacij združenih v
DO LIP, lesno industrijo Bled, na svojih zborih od

9. 1. do 22. 2. 1979

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Da bi bila položaj in socialna varnost vseh delavcev v delovni organizaciji čimbolj izenačena, delavci v TO in DSSS urejajo posamezne pravice iz medsebojnih delovnih razmerij, usklajeno in enotno. V ta namen sprejemajo skupne osnove in merila za urejanje medsebojnih delovnih razmerij.

2. člen

Delavci urejajo in sprejemajo skupne osnove in merila po naslednjih načelih:

— osnovne pravice, obveznosti in odgovornosti se zagotavljajo vsem delavcem v TO in DSSS na enak način in v enakem obsegu,

— vsem delavcem DO je zagotovljeno z enakimi postopki varstvo uresničevanja pravic in obveznosti,

— pravica do dela z družbenimi sredstvi je solidarnostno zagotovljena vsem delavcem v DO.

3. člen

Skupne osnove in merila za urejanje pravic, obveznosti in odgovornosti iz delovnih razmerij izvirajo iz skupnih interesov TO, združenih v DO, zaradi tega so delavci TO in DSSS dolžni svoj samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih uskladiti s skupnimi osnovami in merili, določenimi v tem samoupravnem sporazumu.

4. člen

Če bi delavci, v kateri od TO ali DSSS v svojih samoupravnih splošnih aktih zadeve iz delovnih razmerij uredili v nasprotju z določili tega sporazuma, uporabljajo do ustrezne uskladitve svojih aktov neposredno določila tega sporazuma v tistem delu, ki se glede na naravo stvari lahko neposredno uporabljajo.

5. člen

S temi skupnimi osnovami in merili za urejanje pravic, obveznosti in odgovornosti, ki izvirajo iz skupnih interesov, urejajo delavci zlasti:

1. osnove in merila za sklenitev delovnega razmerja,

2. osnove in merila za programirano usposabljanje pripravnikov,

3. primere in pogoje, pod katerimi lahko ali morajo delavci ene TO delati v drugi TO v sestavi DO,

4. način izbire delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,

5. uresničevanje nekaterih temeljnih pravic iz delovnega razmerja, ki zadevajo interese delavcev vseh TO,

6. osnove in merila za ugotavljanje odgovornosti zaradi neizvrševanja delovnih obveznosti.

II. OSNOVE IN MERILA ZA SKLEPANJE DELOVNEGA RAZMERJA

6. člen

Delavci se obvezujejo, da bodo kot dobri gospodarji družbenih sredstev nenehno razvijali in izboljševali poslovanje v TO in DO, s čimer bodo ustvarjali ugodne razmere za zaposlovanje novih delavcev, mladine, žensk, delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo in delavcev, ki bi jim prenehalo del. razmerje v drugi TO zaradi ekonomskih težav ali tehničnih in tehnoloških ter organizacijskih sprememb.

7. člen

Pri zaposlovanju novih delavcev bodo delavci v TO dajali prednost delavcem iz drugih TO, ki so postali invalidi pa v njihovi TO ni na razpolago ustreznih del in nalog, štipendistom, ki jih TO, ki jih je štipendirala, ne more zaposliti in delavcem, katerih delo ni več potrebno v njihovi TO zaradi ekonomskih težav, tehničnih in tehnoloških sprememb ter organizacijskih izboljšav, skladno s strokovno izobrazbo oz. z delom pridobljeno delovno zmožnostjo delavcev v primerih iz prejšnjega odstavka, se sklene delovno razmerje brez oglasa oz. javnega razpisa, po postopku in na način, ki ga določa pravilnik o delovnih razmerjih v TO.

8. člen

Delavci TO in DSSS sprejemajo katalog del in nalog, ki izhaja iz dejavnosti TO. Opis del in nalog v zvezi s katalogom, opravijo delavci po enotni metodologiji in sprejmejo kot samoupravni splošni akt.

9. člen

Delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v DO so:

1. direktor DO,
2. direktorji temeljnih organizacij,
3. vodji sektorjev v DSSS.

10. člen

Delavci TO in DSSS pred izbiro seznanijo kandidate za opravljanje del in nalog, pri katerih imajo delavci posebna pooblastila in odgovornosti z nalogami in smotri, ki naj bi jih dosegli v času do nove izbire.

Kako delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi izvršujejo naloge in smotre, s katerimi so bili seznanjeni pred izbiro, ugotavljajo delavci TO vsako leto po postopku in na način, ki ga določijo v svojem pravilniku o delovnih razmerjih.

11. člen

Delavci TO in DSSS v svojih pravilnikih o DR poverijo pristojnost za izbiro delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi svojim delavskim svetom in delavskemu svetu DO.

Delavski sveti TO izbirajo svoje delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, DS DO pa je pristojen za izbiro direktorja DO ter vodij sektorjev v DSSS.

12. člen

Delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki po končani mandatni dobi ni ponovno izbran, se razporedi na dela in naloge, za katere je usposobljen, kjerkoli v DO.

O razporeditvi delavca s posebnimi predlog direktorja DO delavska sveta prizadetih TO.

13. člen

Delavci TO in DSSS v svojih pravilnikih o DR določijo, da je rok za prijavo na oglas oz. razpis 15 dni po objavi v javnih sredstvih obveščanja oz. po objavi potrebe po delavcih v uradnih prostorih skupnosti za zaposlovanje.

14. člen

Preden delavci oz. njihov pristojni organ odločijo, da se mora zaradi potrebe po novih delavcih objaviti oglas, preverijo, če je bilo storjeno vse, da bi potrebo po novih delavcih rešili z razporejanjem znotraj TO oz. iz drugih TO oz. DSSS v sestavi DO.

15. člen

Delavci TO in DSSS v svojih pravilnikih o delovnih razmerjih poverijo pristojnost za razporejanje delavcev, kadar ne gre za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, odborom za delovna razmerja, ki v TO in DSSS skladno s pravilnikom o DR odločajo tudi o uresničevanju drugih posamičnih pravic in obveznosti delavcev.

O razporejanju med TO oz. DSSS sporazumno odločita odbora za delovna razmerja prizadetih TO, na predlog svojih direktorjev.

16. člen

Med trajanjem del. razmerja se delavec začasno razporedi na dela oz. naloge v drugo TO ali v DSSS v primerih višje sile, ki je že nastopila ali se neposredno pričakuje (potres, poplave, požar in druge elementarne nesreče) in v primerih, kot so:

- nenadni kvar surovin in materiala,
- pomanjkanje surovin, materiala in energije,
- začasna nadomestitev nepredvidnega izostanka delavcev,
- začasne potrebe po povečanju števila delavcev v drugi TO ali DSSS,
- zaradi začasne zdravstvene nesposobnosti delavca za svoje delo oziroma naloge.

Začasna razporeditev lahko traja le tako dolgo, da se odpravijo posledice oziroma preneha vzrok, ki opravičuje tako razporeditev.

O začasni razporeditvi odločita direktorja prizadetih TO, vendar morata svoj sklep najkasneje v 7. dneh predložiti v presojo svojim odborom za DR.

17. člen

Delavci v TO in DSSS ugotavljajo, da je pripravništvo in sploh izobraževanje potrebno in smotno urediti enotno v vseh TO in DSSS. Skladno s tem bodo izobraževanje, štipendiranje ter izvajanje pripravništva uredili s pravilnikom o delovnih razmerjih v TO in DSSS.

18. člen

V pravilniku iz prejšnjega člena uredijo delavci štipendiranje, izobraževanje ob delu organizacije in potek pripravniške dobe, program in vodstvo

prilagoditve, način preizkušanja pridobljenih delovnih izkušenj med trajanjem pripravniške dobe ter druga tehnična vprašanja pripravništva in izobraževanja.

19. člen

Pri usposabljanju pripravnikov si delavci TO in DSSS medsebojno pomagajo tako, da se lahko pripravniki, ki to pri opravljanju svojih nalog potrebujejo, usposabljujejo v vseh TO in DSSS v sestavi DO.

20. člen

Delavca je mogoče razporediti iz ene TO v drugo TO ali DSSS v sestavi DO v naslednjih primerih:

1. kadar se skladno z zakonom ugotovi, da delavec iz kakršnihkoli razlogov ni več zmožen opravljati svojih nalog, v njegovi TO pa ni ustreznih del oziroma nalog;

2. kadar se delavci TO sporazumejo, da bi bilo smotno zaradi uresničevanja skupnih interesov v eni TO povečati, v drugi TO pa zmanjšati število delavcev,

3. kadar eni TO za nemoteno izvajanje delovnega procesa primanjkuje delavcev določene strokovne izobrazbe oz. z delom pridobljenih zmožnosti, druga TO pa ima takih delavcev dovolj,

4. pripravnike po končani pripravniški praksi

5. v drugih primerih, ki so določeni v pravilniku o delovnih razmerjih.

Delavca je možno v naštetih primerih razporediti samo na dela in k nalogam, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljenim delovnim zmožnostim.

Delavec ima, kadar njegovo delo v TO ni več potrebno zaradi ekonomskih težav, v katere je TO zašla, ali zaradi tehniških in tehnoloških izboljšav oziroma zaradi njene združitve pravico preiti v drugo TO ali v DSSS.

21. člen

Razporeditev delavca iz ene TO v drugo oz. v DSSS se opravi po postopku iz 15. člena tega sporazuma.

III. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI DELAVCEV V DELOVNEM RAZMERJU

1. Samoupravni splošni akti o delovnih razmerjih

22. člen

Delavci v TO in DSSS uredijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti iz del. razmerij skladno s s. sporazumom o združevanju dela delavcev v TO ter pravilnika o del. razmerjih.

Pravice, obveznosti in odgovornosti, ki jih delavci zaradi določenih specifičnosti ne uredijo v pravilniku o DR, se določijo v drugih samoupravnih splošnih aktih. Za naziv teh aktov in njihovo vsebino se delavci TO in DSSS medsebojno dogovorijo skladno s samoupravnim sporazumom o združevanju TO v DO.

23. člen

Delavci TO in DSSS, ki se odločijo za uvedbo premakljivega delovnega časa ali pa za kako drugo obliko, pri kateri bi se začetek in konec delovnega časa ne ujemala z začetkom in koncem delovnega časa delavcev drugih TO, morajo z organizacijskimi ukrepi, kot je dežurstvo in podobno, poskrbeti, da bo delovni proces v DO nemoteno potekal.

2. Delovni čas

24. člen

Poln delovni čas znaša 42 ur na teden s tem, da v izjemnih primerih lahko v določenih dobi leta znaša več kot 7 ur na dan, v preostalem delu te dobe pa manj kot 7 ur in sicer:

1. ob višji sili ali elementarnih nesrečah,

2. ob pomanjkanju surovin ali drugega materiala, rekonstrukciji, remontu, prekinitvi dela in to v svoji ali v drugi temeljni organizaciji,

3. ob povečanju obsega dela, ki se da vnaprej predvideti.

O razporeditvi delovnega časa po 1., 2. in 3. točki tega člena odloča DS TO, ki mora upoštevati, da skupni delovni čas v omenjenem obdobju ne sme biti v povprečju daljši kot 42 ur na teden.

3. Dopusti

25. člen

Pri določanju pravice do izrabe letnega dopusta delavci v pravilnikih o delovnih razmerjih določijo, da ima delavec pravico izrabiti letni dopust, ko mu preteče šest mesecev nepretrganega dela.

26. člen

Pri določanju dolžine letnega dopusta delavci TO in DSSS upoštevajo naslednje skupne osnove in merila:

1. Delovna doba	od 6 m do 31	od 6 do 6	od 9 do 9	od 12 do 12	od 15 do 15	od 18 do 18	od 21 do 21	od 24 do 24	od 27 do 27	od 27 do 30	nad 30
dni dopusta	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

Število dni letnega dopusta iz predhodne točke tega člena se poveča še:

2. delavcu, ki po katalogu del in nalog pridobi iz kriterijev 3 A (napor čutil), 3 B (umski napor) ali 3 C (telesni napor) ter 4 (vpliv okolice)

— od 0—5 1 dan
— od 5,1—10 2 dni
— od 10,1—15 3 dni
— nad 15 4 dni

3. za vsakih 200 opravljenih ur v nočni izmeni pripada delavcu 1 dan

4. invalidom

I. kategorije oz. delavcem s telesnimi okvarami nad 90 % 4 dni

II. kategorije oz. delavcev s telesnimi okvarami od 75—89 % 3 dni

III. kategorije oz. delavcem s telesnimi okvarami od 60—74 % 2 dni

5. udeležencem NOV, internirancem in aktivistom, ki jim je ta doba dvojno priznana, pripada:

— za udeležence iz leta 1941 5 dni
— za udeležence iz leta 1942 4 dni
— za udeležence iz leta 1943 — pred 9.9. 3 dni

— za udeležence od 10. 9. 1943 do 21. 12. 1944 2 dni

— za udeležence od 1. 1. 1945 do konca vojne 1 dan

6. delavcem in delavkam, ki so dopolnili 50 let starosti in imajo najmanj 20 let delovne dobe, pripada 2 dni

7. materam z otrokom, mlajšim od 7 let 2 dni

za vsakega naslednjega otroka do 7 let starosti 1 dan

Do tega dopusta imajo pravico tudi očetje, če sami skrbijo za otroke.

4. Odsotnost z dela zaradi osebnih okoliščin s pravico do nadomestila osebnega dohodka

27. člen

Delavec ima pravico do odsotnosti z dela zaradi osebnih okoliščin do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu, s pravico do nadomestila osebnega dohodka v naslednjih primerih:

1. ob smrti očeta, matere, zakonca, otroka, brata, sestre, tasta, tašče, mačehe, očima 3 dni
— ob smrti starih staršev in starih staršev zakonca 2 dni
2. ob sklenitvi zakonske zveze 3 dni
3. ob rojstvu otroka prip. očetu 1 dan
4. ob selitvi v drugo stanovanje 2 dni
5. ob krvodajalski akciji krvodajalcu 1 dan
6. ob elementarni nesreči (požar, poplave itd.) na osnovi ustreznega potrdila največ do 7 dni
7. v drugih primerih sodelovanja delavcev pri kulturnih, družbenopolitičnih in drugih podobnih akcijah do 7 dni
8. pred odhodom na odslužitev vojaškega roka 1 dan

Odsotnost v naštetih primerih odobri oddelkovodja, odsotnost zaradi elementarne nesreče ali športne prireditve pa direktor TO.

5. Odsotnost z dela zaradi osebnih okoliščin brez pravice do nadomestila osebnega dohodka

28. člen

Delavcu se lahko odobri odsotnost z dela brez nadomestila osebnega dohodka:

1. za udeležbo na prostovoljnih akcijah razen mladinskih delovnih brigad, kjer je odsotnost plačana,
2. za nego in oskrbo družine, če delavec nima druge možnosti,

3. za druge neodločljive osebne opravke delavcev, zasebna potovanja v tujino, bivanje v zdravilišču na last, ne stroške,

4. za primer ob elementarnih nesrečah, strokovno izpopolnjevanje ali izobraževanje v interesu delavca in drugi podobni primeri.

Odsotnost brez nadomestila OD do 30 dni v posameznem koledarskem letu šteje v delovno dobo in jo odobri odbor za DR.

Odsotnost brez nadomestila OD nad 30 dni v posameznem koledarskem letu ne šteje v delovno dobo, odobri pa jo delavski svet.

6. Izobraževanje delavcev

29. člen

Pri izobraževanju oz. izpopolnjevanju delovnih zmožnosti so zagotovljene vsem delavcem TO in DSSS enake pravice, obveznosti in odgovornosti.

Delavcem je zagotovljeno izobraževanje skladno s planiranimi proizvodnimi in drugimi nalogami ter ugotovljenimi potrebami po višji ravni splošnih, strokovnih, družbenoekonomskih in drugih znanj delavcev.

30. člen

Potrebe po izobraževanju in izpopolnjevanju delovnih zmožnosti določajo delavci TO in DSSS z letnimi in drugimi plani.

Plan izobraževanja v DO je zbir planov temeljnih organizacij ter delovne skupnosti in ga sprejme DS DO.

31. člen

Delavci TO in DSSS so sporazumni, da se izobraževanje ureja enotno za celo DO, zato pristojnosti s tega področja poverjajo odboru za organizacijo, kadre in stanovanja v DO, predloge pa mu posredujejo odbori za DR posameznih TO oz. DSSS.

Pri določanju pravic, obveznosti in odgovornosti v zvezi z izobraževanjem delavci upoštevajo zlasti:

1. izobraževanje in izpopolnjevanje delovnih zmožnosti mora biti v interesu TO oz. DO, kar se ugotovi s plani TO oz. DO,

2. izobraževanje mora biti vezano na delavčevo stroko oz. stroko, določeno v katalogu del in nalog,

3. pred napotitvijo delavca na izobraževanje ali izpopolnjevanje delov-

nih zmožnosti mora delavec v določenem časovnem obdobju pokazati ustrezno delovno uspešnost.

32. člen

Pri izbiri štipendistov za razpisane štipendije dajejo delavci TO oz. DO prednost kandidatom z boljšim učenim uspehom in boljšimi rezultati psihološkega testiranja, dijakom in študentom višjih letnikov ter kandidatom, ki žive v slabših socialnih razmerah.

IV. VARSTVO PRI DELU

33. člen

Delavci TO in DSSS v delovnem procesu nenehno ustvarjajo take razmere, ki zagotavljajo delavcem varno opravljanje del oz. nalog. Sočasno skrbijo delavci z ustreznimi ukrepi za varstvo širšega delovnega okolja, prav tako pa tudi za primerne delovne in življenjske razmere delavcev.

Za zagotavljanje varstva združujejo delavci potrebna sredstva skladno s tem pravilnikom, drugimi splošnimi samoupravnimi akti in zakonom.

34. člen

Z varstvom pri delu, varstvom okolja in izvajanjem drugih ustreznih ukrepov so delavci v TO dolžni preprečevati nesreče pri delu in poklicna obolenja ter preprečevati in reševati socialne in psihomotorne probleme delavcev.

Varstvo pri delu obsega predpise in sredstva za zagotovitev varnih delovnih razmer.

Varne delovne razmere si delavci zagotovijo s tehničnimi, zdravstvenimi, socialnimi, pravnimi, organizacijskimi in drugimi ukrepi.

35. člen

Delavci TO in DSSS solidarnostno zagotovijo z razporejanjem delavcev na druga dela oz. naloge tako varnost, ki preprečuje nevarnost poklicnih obolenj.

1. Varstvo materinstva, mladine, starejših delavcev in invalidov

36. člen

Delavci TO in DSSS v katalogu del in nalog določijo tista dela, ki jih delavke zaradi varstva materinstva, še zlasti med nosečnostjo ne smejo opravljati.

Preden delavci določijo dela iz prejšnjega odstavka, pridobijo mnenje ustrezne organizacije medicine dela. Pri tem delavci tudi preverijo, če ni mogoče z ustreznimi ukrepi adaptirati in sanirati delovnih pogojev pri omenjenih delih. Če je adaptacija tehnično izvedljiva in ekonomsko upravičena, takega dela oz. naloge ni mogoče določiti v katalogu del in nalog kot neprimerne za delavke.

37. člen

Enak postopek, kot je določen v prejšnjem členu, velja tudi za določanje del oz. nalog, ki jih zaradi specifičnosti svojega organizma ne smejo opravljati starejši delavci in mladina v teh primerih, mora biti opredeljena tudi starostna meja.

38. člen

Delavci TO in DSSS razporejajo delavce, pri katerih nastopi invalidnost na taka dela oz. naloge, kjer lahko ob normalnem naporu in brez nevarnosti za poslabšanje zdravstvenega stanja dosega jo normalen delovni učinek.

39. člen

Če v DO kljub ustreznemu prizadevanju ne bo dovolj del oziroma nalog, h katerim bi lahko razporedili invalide, bodo le-ti poskušali zagotoviti primerna dela in naloge zunaj delovne organizacije.

V. ODGOVORNOST ZA DELOVNE OBVEZNOSTI

40. člen

Vsa določila, ki se nanašajo na odgovornost za delovne obveznosti, zlasti pa na sestavo in delo skupne disciplinske komisije, so zajete v s. sporazumu o združevanju TO v DO.

V pravilniku o delovnih razmerjih pa določijo lažje in hujše kršitve delovnih obveznosti, tiste kršitve, zaradi katerih lahko preneha delavcu delovno

razmerje, kakor tudi kršitve, ki izvirajo iz skupnih interesov, te pa so zlasti: onemogočanje delavcem vpogled v dokumente delovne organizacije, če niso ti dokumenti gospodarska ali vojaška skrivnost; neupravičena uporaba čekov ali golic DO v lastno ali v korist druge osebe; neupoštevanje predpisov o varovanju poslovnih skrivnosti ali tajnost podatkov o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti, nespoštovanje in neizvajanje odločitev, ki so jih na zakonit način sprejeli samoupravni organi v DO; žalitev ali oviranje oz. onemogočanje izvrševanja dolžnosti stražarjev in drugih oseb, ki so pooblaš čene opravljati naloge družbene samozaščite in podobno.

VI. PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

41. člen

Razen v primerih, ki so določeni v pravilnikih o delovnih razmerjih delavcev TO in DSSS, preneha delavcu del. razmerje tudi zaradi prehoda iz ene TO v drugo. V teh primerih sklene delavec delovno razmerje z delavci v drugi TO oz. DSSS. Z dnem, ko sklene delovno razmerje z delavci v drugi TO oz. DSSS, mu preneha delovno razmerje v prejšnji TO.

42. člen

Ob sklenitvi delovnega razmerja delavca v drugi TO ali DSSS vse TO in DSSS spoštujejo roke, ki so določeni v posamezni TO za prenehanje delovnega razmerja. Pred potekom teh rokov delavci TO in DSSS praviloma ne bodo sklepali del. razmerja z delavci iz drugih TO oz. DSSS v sestavi DO.

43. člen

Pri določanju, koliko časa sme in mora delavec ostati še na delu, preden mu preneha del. razmerje, upoštevajo delavci TO in DSSS naslednje skupne osnove in merila:

DELAVEC SME IN MORA OSTATI ŠE NA DELU

čas

1. delavec, ki ima do 5 let del. dobe	1 mesec
2. delavec, ki ima od 5 do 10 let delov. dobe	2 meseca
3. delavec, ki ima od 10 do 20 let del. dobe	3 mesece
4. delavec, ki ima nad 20 let del. dobe	4 mesece

Delavcem s posebnimi pooblastili in odgovornostmi se čas iz predhodnega odstavka podaljša še za 2 meseca.

44. člen

Če je začel postopek za prenehanje TO, delavci drugih TO v DO glede na njihove potrebe sami ali prek skupnosti za zaposlovanje proučijo možnosti, da sklenejo delovno razmerje z delavci iz TO, ki naj bi prenehala delovati.

Izjemoma lahko preneha delovno razmerje med postopkom za prenehanje njegove TO pod pogoji in načini, ki jih določa pravilnik o delov. razmerjih, če ni možnosti, da bi v skladu z zakonom nadaljevali delo v drugi TO.

Če se je začel postopek za prenehanje TO, lahko delavcu preneha delovno razmerje v naslednjih primerih:

1. vsem delavcem, ki izpolnijo pogoje za polno osebno pokojnino po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, takoj ko te pogoje izpolnijo;

2. delavcem, ki nočejo opravljati del oz. nalog, ki so jim bile ponujene v drugi TO, oz. če se nočejo prekvalificirati oz. dokvalificirati za druga ustrezna dela;

3. delavcem, za katere je bilo ugotovljeno, da se je začel postopek za prenehanje TO zaradi njihovega neodgovornega odnosa do dela,

4. vsem delavcem, ki so že bili upokojeni pa so ponovno sklenili delovno razmerje,

5. delavcem, ki delajo v TO največ tretjino polnega delovnega časa, ker že delajo s polnim delovnim časom v drugi organizaciji,

6. delavcem se dokumentirano ugotovi, da njihova socialna varnost zaradi prenehanja delovnega razmerja ne bi bila ogrožena, ker imajo zagotovljeno pridobivanje dohodka iz drugih virov (kmetijstvo, obrt itd.).

Delavci TO in DSSS se obvezujejo, da bodo vsi delavci iz TO, v kateri se je začel postopek za njeno prenehanje, ki niso naštetih v točkah 1—6 tega člena, lahko sklenili delovno razmerje v TO in DSSS.

Če bi bila zaradi prevelikega števila delavcev ogrožena rentabilnost tudi v drugih TO, bodo sprejeti še drugi ukrepi, skladno z zakonom.

VII. VARSTVO PRAVIC DELAVCEV

45. člen

Pri zagotavljanju varstva pravic delavcem se morajo delavci TO in DSSS ravnati po naslednjih načelih:

- načelu zakonitosti,
- načelu hitrosti postopka,
- preiskovalnem načelu,
- načelu iskanja materialne resnice,
- načelu javnosti in neposrednosti,
- načelu spoštovanja pravnega interesa,
- načelu enakopravnosti,
- načelu odgovornosti samo za v naprej določene kršitve.

46. člen

Delavci temeljnih organizacij in DSSS si bodo, kadar bo prišlo do postopka za varstvo pravic delavcev, prizadevali medsebojne spore rešiti sporazumno med prizadetim delavcem in pristojnim samoupravnim organom oziroma v okviru TO.

VIII. KONČNE DOLOČBE

47. člen

Ta samoupravni sporazum sprejmejo delavci na svojih zborih, veljati pa začne 8. dan po tem, ko ga delavski svet DO razglasi.

48. člen

Z dnem, ko prične veljati ta s. sporazum ter pravilniki o del. razmerjih posameznih TO, preneha veljati s. sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu LIPa Bled.

49. člen

Za leto 1979 se letni dopust odmerja po kriterijih iz 26. člena tega sporazuma — delovna doba, z dodatkom dveh dni, glede na to, da še ni mogoče določiti dodatnih dni dopusta iz 1. točke 26. člena tega sporazuma, ker katalog in ocene še niso sprejete.

Naša aktivnost in odnos

Vedno več in pogostokrat slišimo, da mladina v TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica ne dela tako kot bi morala. Vse pre-slabo se obnaša in nekateri sploh ne vedo za disciplino. Še in še so problemi, za katere sem mnenja, da se enkrat začnemo zgovarjati malo bolj dosledno in široko tudi o tej problematiki.

Naša TO šteje okoli 140 mladnih. Ni tako majhno število glede na vse zaposlene. Zadosti pa, da bi lahko izvajali akcije, od katerih bi vsi nekaj imeli. Lahko bi aktivno delali tu in tam. Zdi se mi, da prav dobro vemo prav vsi, kako je s tem. Ko je sklicana delovna akcija med letom, da bi si prislužili denar za svoj izlet, jih niti 20 ne dela. Ko je sklicana konferenca za vse mladince, jih je pa 14. Da o posameznikih, kako prihajajo na delo, ne govorim. In o tem, kako se nekateri obnašajo do dela in do svojih sodelavcev, bi lahko pisali dnevnik vsak dan, pa zato ne bi bilo nič drugače. Nič drugače pa ne bo, dokler bomo na sejah samo govorili in

hvalne in razveseljive. Pred nekaj dnevi pa sem ga namerno vprašala, kako in kaj. Ali nisem več slišala slabe besede ne o onem ne o drugem. Verjetno bomo lahko kmalu rekli, da je prav ta fant slabo vzgojen in že velik problem. Tako se dogaja, da je problemov vedno več. Ne moremo si pomagati, besede ne sliši nobeden več. Niti taki, ki so včasih poslušali in aktivno delali. Vrtinec je premočan, pomoči od drugje pa ni. Ne zdi se mi zadosti, da se omogoči mlademu človeku samo prestop pragov v DO in s tem vsakomesečni zaslužek. Vse drugo pa se prepusti naključju in volji posameznikov. Zdi se mi, da bi bilo veliko boljše, če bi takrat, ko se jim omogoči delo v naši TO, v eni ali dveh urah spregovorj o dolžnostih, disciplini in medsebojnih odnosih. Pa tudi o pravicah, saj se marsikdo z njimi seznanja nepravilno.

Mogoče mi bo kdo očital, da predaleč mislim. Za primer naj opišem, da sem sama pred dobrih 10 leti v določeni delovni organizaciji pričela delati. Dve

nih načel največkrat ostane sam. Ta sestavek sem napisala zato, ker sem že dostikrat prav s strani mlajših ljudi slišala očitke, da delam in se obnašam tako, kot mi »kažejo drugi«, da bi kot članica OO ZK lahko marsikaj več dobrega naredila za svoje sodelavce.

Prvo, kar je, naj povem, da se obnašam in delam tako, kot so me naučili. Mislim pa, da sem kot članica katerekoli organizacije dolžna delati predvsem pošteno in kar se da dobro. Nisem pa se dolžna obnašati strankarsko, četudi se pojavljajo take zahteve. Zato sedaj ne zagovarjam tistih mladih ljudi, ki sta jim odnos do dela in kulture — španska vas. Prav tako jih ne sme zagovarjati katerikoli član naše osnovne organizacije.

Zavedati se bomo morali začeti, da peščice določenih mladih članov kolektiva meče senco na vseh 140 mladincev. In če bomo to senco hoteli odpraviti, se bomo morali začeti drugače obnašati do takih najprej mi, ki nismo prav nič krivi. Poleg tega se bodo morali dosledno izvrševati ukrepi, ki jih nam navajajo zakoni.

Vem, da mi bo marsikdo očital, da sem se pač »spravila« nad mladi rod. Zato naj še enkrat zapišem, da nam zakoni točno navajajo kazni za kršitelje. Veljajo za vse enako — mlajše in starejše. Praviloma in prav pa je, da vsak najprej pomete pred svojim pragom.

Nikakor pa naj nihče ne misli, da ne vem za starejše določene ljudi, ki se obnašajo tako kot da bi bila TO Tomaž Godec njihova osebna last. O tem nimam mikakršnega namena pisati. Dovolj nas je, ki vemo za pereče probleme, zato odstopim besedo še komu drugemu. Če bomo hoteli res delati tako kot je treba, bomo morali ljudem v obraz spregovoriti. Samo za bolj zaprtimi vrati in v ožjem krogu zapisovati določene sklepe — ukrepov pa ne izvrševati, je bolj prazno delo z glavobolom.

Pričakujem, da bo ta sestavek zopet požel kritike še in še. Pa naj jo, bomo vsaj še nekaj več izvedeli in slišali.

Bojana Štros

DOPOLNITEV SESTAVKA:

Bojana je v svojem članku ocenila delo in nedelo, disciplino in nedisciplino mladih. Res je, da je ravno pri mladih precej nediscipline. Omenila bi, da je mladinska organizacija obravnavala te probleme na sestanku, objavljala kritične članke v biltenu Izvir. Imena mladincev, ki se niso udeležili delovne akcije obesila na oglasne deske, v svojih člankih kazala na probleme celotnega TOZDa in prav tako tudi na probleme mladih. Zakaj pa bi nepravilnosti kritizirala samo mladina in bi zapisniki z njenih sestankov viseli po vseh oglasnih deskah v TO, drugi pa bi lepo sestankovali za zaprtimi vrati in tako so tudi problemi drugih DPO in samoupravnih organov bolj skriti. Lahko tudi povemo, da je mladinska organizacija za svoje delo dobila tako občinsko kot republiško priznanje in je zopet v lanskem letu dosegla v tekmovanju za najboljšo OO ZSMS v občini Radovljica prvo mesto.

Disciplina v naši TO pa se mora splošno popraviti. Ugotavlja se, da v naši TO zaposlenj nimajo delovnih navad, ne znamo ceniti družbene lastnine. To bo potrebno odpravljati že na samem začetku, ko človek vstopi v redno delovno razmerje.

Člani naše osnovne organizacije smo mnenja, da bo potrebno disciplino v naši TO izboljšati, pa četudi bo moral kdo zapustiti našo TO. Če ni discipline, če niso pravilni medsebojni odnosi, če delo ni pravilno organizirano, se tudi o produktivnosti ne moremo zgovarjati. Disciplinska komisija pa bi morala biti bolj realna in se ne ozirati na kršitelja in ugotavljati, kdo je njegov sorodnik in dajati opomine in javne opomine, za katere se v naši TO nobeden ne zme-

ni in se celo posmehujejo na ukrepe disciplinske komisije. Tudi vodje obratov so preveč popustljivi in za vse neopravičene izostanke z dela pišejo dopuste, namesto neopravičenih izostankov. Tako ravnanje je sama potuha, kajti vsak se mora zavedati, da mora svoj izostanek v 24 urah opravičiti.

Upajmo, da nam bo to leto prineslo več rešitev in da bo mogoče tudi članek Bojane pomagati prebuditi še koga iz otopenosti in bo ugotovil, da je v tem sestavku precej resnična podoba discipline v naši TO.

Jelka

Program dela ZRVS

Posredujemo del programa dela republiške in občinske konference ZRVS za leto 1979, ki se nanaša na delo v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

1. Pri podružabljanju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozasčite ter pri uresničevanju nalog v organizacijah združenega dela lahko in morajo rezervni vojaški starešine prispevati še več kot doslej. Da bo njihova pomoč organizirana in učinkovita, je nujno, da v vseh temeljnih organizacijah združenega dela, kjer so zaposleni člani ZRVS, ustanovijo aktivne rezervnih vojaških starešin. Aktivni morajo imeti svoj delovni program, v katerem naj bodo jasno opredeljene konkretne naloge in akcije, namenjene bodisi celotnemu delovnemu kolektivu ali samo mladini ali samo pripadnikom civilne zaščite, teritorialne obrambe ali drugim. Pomoč članov aktiva pri uresničevanju nalog na omenjenem področju bo prišla prav organom samoupravljanja, družbenopolitičnim organizacijam, enotam CZ in TO, odborom za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito in drugim.

2. Naloge rezervnih vojaških starešin v krajevnih skupnostih so, da poleg družbenopolitičnega angažiranja aktivno sodelujejo tudi v organiziranju obrambnih priprav in v akcijah obrambno-vzgojnega in izobraževalnega značaja, obrambnega osveščanja in usposabljanja. Za-

to naj bosta pomoč in sodelovanje rezervnih vojaških starešin še učinkovitejša pri delu odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito in drugih telesih in organih na obrambnih področjih, pri organiziranju vaj civilne zaščite, pri obrambnih dnevnih krajevne skupnosti in v drugih, zlasti pa tistih akcijah, v katere je množično vključena mladina.

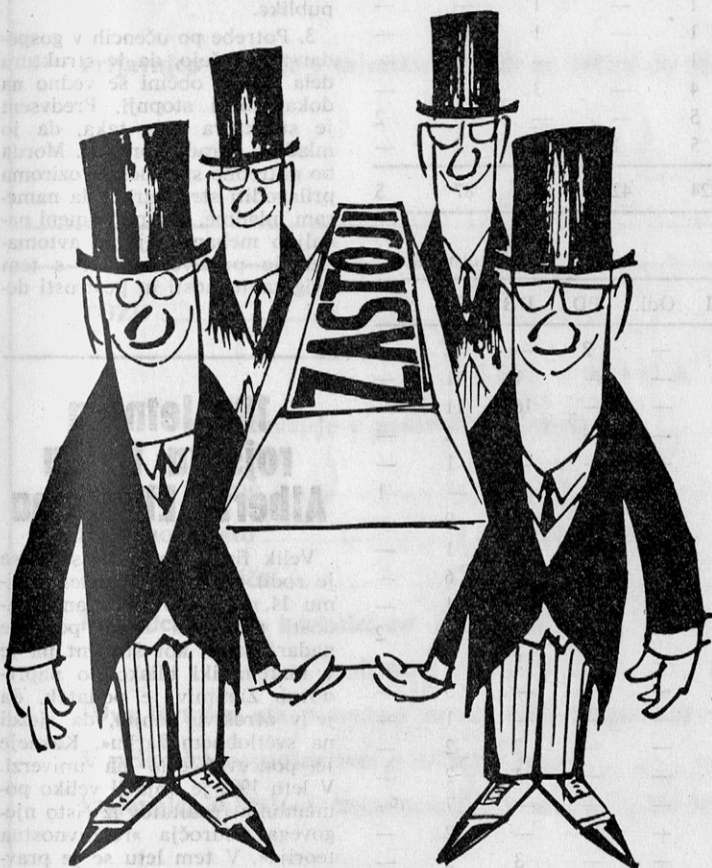
3. Letošnje leto je leto akcije »Nič nas ne sme presenetiti«. Vsi člani ZRVS se bodo aktivno vključili v to akcijo in izvršili vse naloge, ki jih bo pred njih kot organizacijo ali posameznika postavila SZDL, ki je idejni vodja te akcije.

4. Novelacija obrambnih načrtov je ena glavnih nalog naše družbe v letu 1979. Člani ZRVS so dolžni in poklicani, da sodelujejo pri izdelavi novih obrambnih načrtov tako v TOZD kot v KS. S svojo aktivno pomočjo bodo prispevali k temu, da bodo ti načrti dejanski odraz stanja in potreb kraja, za katerega bodo izdelani.

5. Člani ZRVS, vključeni v odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito pri krajevnih skupnostih in TOZD-ih bodo sproti obveščali svoja vodstva v organizacijah ZRVS o sprejetih sklepih odbora in skrbeli, da se sklepi pravočasno in v popolnosti izvršijo.

6. Še aktivneje se bodo vključili v akcijo »Naša obrambo v vsako družino!«

Blažević

Pogreb brez kančka žalosti, še manj občutka krivde

dokazovali slabe strani posameznikov. OO ZSMS TOZD je na eni izmed svojih sej zavzela sklep, da pokliče določene mladince na nekak pogovor, katerega naj bi prisostvovali določeni člani organizacije in tudi nekateri vodilni ljudje iz našega TOZDa. Do danes se to na žalost še ni zgodilo. Zakaj ne, mi ni povsem jasno in nikoli ne bom verjela, da do konca leta ni imel niti eden časa, da bi v pogovoru prisostvoval. Doživeli smo samo to, ko smo zahtevali red in disciplino najprej med člani OO ZSMS TO, da so nekateri iz organizacije odstopili. Prisiljeni smo bili sklicati izredno konferenco, za katero pa sem že povedala, da jih je bilo komaj 14. Ko se sedaj borimo po celem TOZDu proti skupinskim odmorom, največkrat slišim prav iz ust 20-letnih, da odmori morajo biti.

Nad vsem tem se človek upravičeno zamisli. Lahko se vprašam, od kje izvira pasivnost, ki veje med mladimi. Enkrat sem že napisala, da se pri mlademu človeku razcepijo poti na pravilne in slabe, ko stopi med izkušene starejše ljudi. Naj zapišem za boljši pregled primer, ki sem ga opazovala nekaj tednov.

Še ni leto, ko je prišel v našo TO mlad fant. Nekaj tednov je lahko marsikdo slišal, ko je pripovedoval stvari o določenih ljudeh, ki še zdaleč niso bile po-

uri smo vsi novospregjeti poslušali človeka, ki nam je govoril predvsem o dolžnostih in disciplini, ki je bila zelo stroga in tudi o pravicah. Preden smo začeli delati, smo bili z marsičem seznanjeni. Vsi smo bili v starosti okoli 17 let. In takrat sem si krepko zapomnila besede: »Zapomnite si, samo dober in discipliniran delavec je lahko dober samoupravljalec!« Napačno ne bi bilo, če bi tudi pri nas novospregjeti člani morali poslušati tega ali onega. Na vsak način bo potrebno najti neko pot, tako ali drugačno in začeti s praviimi napotki pri samem začetku pristopa v DO. Čez leto dni pa ugotavljam, kako so slabo nekateri mladi vzgojeni za delo in kulturo. Tedaj je veliko prepozno. S tem pa še nimam namena, zagotavljati, kar se med mladimi pri nas dogaja. OO ZSMS TO je mnenja, da se določene mlade ljudi pokliče na razgovor, da se pojasnijo vproki, zakaj delajo narobe. In če je potrebno in če želijo, jim bomo pomagali. Težko je reči takšnim: »Pri nas nisi dobrodošel, pojdi drugam!« Vedno upamo tudi zanje, da se bodo popravili.

Mladinska organizacija pri vsem tem ne more storiti tistega, kar nekateri mislijo, da bi lahko. Pomagati ji bodo morali tudi druge organizacije. Še manj pa lahko naredi posameznik, ker pri svojem uveljavljanju pravil-

Navidezno manj zahtevna dela tudi zahtevajo strokovne posege — foto: Ažman

Ekскурzija učencev osnovnih šol

V sodelovanju s službo poklicnega usmerjanja Skupnosti za zaposlovanje Kranj, enota Radovljica smo v februarju 1979 organizirali ekscurzijo učencev osnovnih šol v TO Rečica.

Izbrani so bili učenci, ki so v anketi o izbiri poklica navedli lesno ali sorodno stroko. Predvsem so bili kandidati za poklicne šole.

Obiska se je udeležilo 33 učencev osnovnih šol z Bleda, Lesc, Radovljice, Lipnice in Jesenic.

Učenci osnovne šole Bohinjska Bistrica so si že v jeseni

ogledali proizvodnjo TO Tomaž Godec Boh. Bistrica, zato jih gotrat nismo vabili.

Zbrali smo se v sejni sobi TO Rečica, kjer smo učencem prikazali organizacijo in proizvodnjo podjetja. Zlasti smo poudarili potrebo po učencih poklicnih šol, ki jih naša delovna organizacija najbolj potrebuje.

Namen ogleda proizvodnje je, da učence seznanimo z načini in pogoji dela v lesni industriji, da bi se lažje odločali za poklice v tej stroki.

Blažević

Želje in možnosti vključevanja osmošolcev v občini Radovljica za šolsko leto 1979/80

V radovljiški občini zaključuje osnovno šolo okrog 400 učencev. Večina je uspešna v osmih letih in konča vseh 8 razredov, minimalno število pa je

tistih, ki zaključujejo osemletko v nižjih razredih. Podatke prikazujemo za desetletno obdobje.

Šol. leto	štev. zaključujočih	od tega v 8. razredu	v nižjih razredih
1969/70	528	376	152
1970/71	462	353	109
1971/72	474	385	89
1972/73	458	387	71
1973/74	384	338	46
1974/75	383	317	66
1975/76	444	397	47
1976/77	410	372	38
1977/78	438	414	24
1978/79	426	391	35

V vseh desetih letih se je mladina vključevala predvsem v nadaljnje šolanje, le redki so iskali delo. Na začetku so rajše izbi-

rali krajše šolanje (2, 3 letne šole), zadnja leta pa so vse bolj popularne 4 letne šole. Poglejmo številčne podatke:

Šolsko leto	% vključitev v 4 letne šole	% vključitev v 2-3 let. š.	Ostalo %
1969/70	44,6	52	3,4
1970/71	43,6	52	4,4
1971/72	50,9	46,7	2,4
1972/73	51,9	44,7	3,4
1973/74	52,3	44,6	3,1
1974/75	63,1	36,0	1,9
1975/76	62,0	36,0	2,0
1976/77	64,3	34,4	1,3
1977/78	58,3	41,0	0,7
1978/79 oktober	65,0	29,0	6,0
1978/79 namere januar	57,4	42,6	

Zadnji procentualni podatki kažejo, kako se poklicne namer spreminjajo med šolskim letom. Običajno so na začetku leta poklicne aspiracije najvišje, nato pa se — pod vplivom šolskega uspeha in možnosti vključevanja — znatno znižajo.

Kako je bilo zadnji dve leti, ko smo imeli februarja predpise. Na začetku šol. leta 1976/77 se je za poklicne šole odločalo 21,5% mladincev, v februarju se je pri predpisu ta procent dvignil na 26,6%, kar je nedvomno rezultat dela službe poklicnega usmerjanja in teamskega dela z učitelji na osnovnih šolah, ki svetujejo učencem.

Delno se sad našega dela pozna tudi pri vključevanju, ko je procent narasel na 34,4, čeprav so tu delovale tudi povsem objektivne možnosti šolanja. Teh 34,4% zaključujočih predstavlja 128 učencev, prostih učnih mest pa je bilo 315; menimo, da je planiranje kadrov, tj. prostih učnih mest preveč ekstenzivno, saj bi absorbiralo skoraj celotno generacijo zaključujočih. Prav zaradi, po našem mnenju, pretiranih potreb po učencih v gospodarstvu, je nezadovoljstvo OZD ob pokrivanju teh potreb

toliko večje. Pomagamo si z uvo- zom učencev iz manj razvitih področij Slovenije, oziroma še pogosteje, iz gospodarsko manj razvitih področij Jugoslavije. Še nekaj se nam vsiljuje: zaključujočih učencev je enako glede na spol, OZD pa prijavljajo prosta učna mesta predvsem za fante (le ena tretjina za dekleta), zato tudi o tem razmislite.

V srednje šole se je v istem obdobju nameravalo vključiti 72% zaključ., predpisalo se jih je 71,8% dejansko vključilo pa 64,3%.

Leto kasneje, to je v šolskem letu 1977/78 je bilo namer za poklicne šole 26%, do predpisa smo jih preusmerjali in dobili 33,5%, vključilo pa se jih je 41%, do predpisa pa se jih je 41%. Seveda so bile možnosti za vključevanje izredne; prostih mest je bilo 330, resnih kandidatov zanje pa le 169, kar je le za polovico.

V srednje šole je nameravalo 68% osnovno šolo zaključujočih, predpisalo se jih je 66,3%, vključilo pa 58,6%.

Obe leti je bilo premalo zanimanja za večino poklicev, za kate- re usposablja troletne šole,

razen seveda za že dolgo popularne avtomeharke. Tako je ostajalo največ prostih učnih mestv kovinarski in gostinski stroki, pa seveda tudi v ostalih.

Med srednjimi šolami je premalo kandidatov za vse vrste vojaških šol, vključno vojaško

gimnazijo nasprotno pa je za kadetsko že nekaj let preveč zanimanja.

Letošnji osmošolci želijo nadaljevati šolanje na naslednjih šolah (za ilustracijo prikazuje mo tudi učni uspeh učencev):

	M	Ž	VSI	Odl.	PD	DB	ZD
Gimnazija	11	37	48	35	12	1	—
Smuč. gimn. ŠL.	—	1	1	—	—	1	—
Ped. gimn.	9	23	32	2	17	13	—
Vzgoj.	—	6	6	—	1	5	—
ESS	1	30	31	3	17	11	—
UAS	—	8	8	—	4	4	—
ŠZD med. s	2	17	19	—	4	13	2
ŠZD labor. teh.	1	1	2	—	1	1	—
ŠZD zoboteh.	2	1	3	—	1	2	—
ŠZD zob. asist.	—	1	1	—	1	—	—
ŠZD farmac.	—	1	1	—	1	—	—
TSS strojna	12	1	13	—	5	8	—
TSS elektro	12	—	12	1	6	5	—
TSS metal.	5	1	6	—	1	4	1
TSS gradb.	5	2	7	—	4	3	—
TSS lesna	12	—	12	—	6	6	—
TSS kemija	1	—	1	—	1	—	—
TSS tekstilna	—	3	3	—	—	3	—
TSS čevljar.	—	1	1	—	1	—	—
TSS gozdar.	1	—	1	—	1	—	—
TSS kmet.	1	—	1	—	1	—	—
TSS veterin.	1	—	1	—	—	1	—
Š za oblik.	1	3	4	—	3	1	—
kadetska	5	—	5	—	—	3	2
vojaške	5	—	5	1	2	2	—
Skupaj	87	137	224	42	90	87	5

	M	Ž	VSI	Odl.	PD	DB	ZD	NZD
natakar rec.	2	—	2	—	2	—	2	—
kuhar	4	1	5	—	—	1	1	—
prodajalec	5	22	27	—	—	16	11	—
šivilja	—	9	9	—	—	4	5	—
pletilja	—	1	1	—	—	—	1	—
frizerka	—	2	2	—	—	1	—	1
Admin. šola	—	16	16	—	—	7	9	—
PTT manip.	—	2	2	1	—	—	1	—
avtomeharke	13	—	13	—	—	7	6	—
RTV mehanik	1	—	1	—	—	—	1	—
str. mehanik	19	1	20	—	—	4	14	2
el. mehanik	7	—	7	—	—	5	2	—
el. instalater	5	5	5	—	—	—	5	—
avtoklepar	1	—	1	—	—	—	1	—
elektrikar	4	—	4	—	—	2	2	—
orodjar	6	—	6	—	—	4	2	—
strugar	7	—	7	—	—	—	7	—
vod. instal.	2	—	2	—	—	—	2	—
finomeh.	5	—	5	—	—	3	2	—
soboslikar	1	—	1	—	—	—	1	—
tapetnik	2	—	2	—	—	2	—	—
tesar	1	—	1	—	—	1	—	—
zidar	3	—	3	—	—	—	2	1
mizar	10	—	10	—	—	3	5	2
kem. lab.	1	—	1	—	—	1	—	—
gozdar	1	—	1	—	—	—	—	1
čevljar	—	1	1	—	—	—	1	—
fotograf	1	—	1	—	—	1	—	—
PŠ-neopredelj.	8	1	9	—	—	1	8	—
zaposlitev	—	1	1	1	—	1	—	—
Pokl. šole	109	57	166	—	—	65	94	7
sred. šole	87	137	224	42	90	87	5	—
Skupaj	196	194	390	42	90	152	99	7
% pokl. šole						28	14,6	42,6
% sred. šole						22,3	35,1	57,4
% skupaj						50,3	49,7	11,0

Po vpisu, ki bo marca in aprila, je mogoče, da bodo napisane namer zopet spremenjene. Učenci bodo namreč svoje želje

2, 3 letne šole

v kovinarski stroki	89
avtomehanski	9
vod. instalat.	5
gradb.	19
elektro	15
lesni	22
trgov.	58
tekstilni (šivilje)	32
(pletilje)	5
frizerski	4
tapet.	3
gostinski	86
živilski	4

prilagodili razpisom srednjih šol, ki bodo pred tem rokom. V 2 in 3 letne šole želi 166 učencev (109 fantov in 57 deklet), prostih mest pa je 376, in sicer po strokah:

Zopet slika, kakršna nam je znana iz preteklosti. Prostih učnih mest je toliko, da bi morali skoraj vse osnovno šolo zaključujoče učence napotiti v 2 do 3 letne šole. In kaj bi ostalo za 4 letne šole, kjer je prav tako veliko možnosti, saj so se v preteklosti celo povečevale. Za naše učence smo imeli do letošnjega leta doma na srednjih šolah 95 mest, v gorenjski regiji preko 120 in na ljubljanskih šolah okrog 60. Letos se bodo sicer možnosti omejevale in sicer predvsem na gimnazijah in pedagoških gimnazijah.

Kaj torej narediti, da bomo uspešni pri poklicnem usmerjanju. Imamo nekaj predlogov v premislek:

1. Poklicno usmerjanje naj bi temeljilo na realnih potrebah po kadru, le-te bomo poznali takrat, ko bodo združeno delo in samoupravne IS dolgoročno planirale in realno ocenile svoje potrebe po kadru.

2. V občini bomo pri planiranju morali razmišljati o letnem prilivu 400 učencev, zato si bo te potrebe pametno razdeliti, vemo, da je najbolje pokriti potrebe po kadru z domačim prirastkom in da ni smotno iskati učence izven regije ali izven republike.

3. Potrebe po učencih v gospodarstvu kažejo, da je struktura dela v naši občini še vedno na dokaj nizki stopnji. Predvsem je struktura dela taka, da jo mladina nerada sprejme. Morda bo potrebno spremeniti, oziroma prilagoditi strukturo dela nameram mladine, kar pa pomeni nadaljno mehanizacijo in avtomatizacijo proizvodnje ter s tem dvig zahtevnosti in pestrosti dela.

100-letnica rojstva fizika Alberta Einsteina

Velik fizik Albert Einstein se je rodil v Nemčiji, v mestu Ulmu 14. marca 1879. V rani mladosti ni nikoli kazal posebne nadarjenosti, kot študent pa je v matematiki bliskovito napredoval. Zanimiv je podatek, da je v otroštvu sanjal, da »jezdi na svetlobnem žarku«. Kasneje je poučeval celo na univerzi. V letu 1905 je objavil veliko pomembnih rezultatov iz čisto njegovega področja »relativnostna teorija«. V tem letu se je pravzaprav rodila ta relativnostna teorija. Leta 1921 je Einstein prejel Nobelovo nagrado za fiziko. Iz Nemčije se je preselil v ZDA, kjer je prebival do smrti (1955 l.).

Najbolj znana pa je po vsem svetu njegova relativnostna teorija. Odkril je še eno dimenzijo — to je čas. To pojmovanje pa se razlikuje od prejšnjega. Einstein je odkril, da sta čas in prostor med seboj odvisna in ne ločena kot so trdili znanstveniki prej. Njegova enačba $E = m \cdot c^2$ je dopuščala možnost, da se zelo malo mase spreminja v zelo veliko energije.

Znanstvenik A. Einstein je pripomogel, da so drugi znanstveniki raziskovali na področju teorije, da se element uran pretvarja v vir energije. Tako so v Ameriki v letu 1945 v Novi Mehiki preizkusili prvič atomsko bombo. Einstein je veliko prispeval za nastanek atomske bombe.

Ko je Einstein prav rotil človeštvo, naj tega strašnega orožja ne uporablja za uničenje ljudi, je bilo že prepoznano. Vojaške sile so že izkoriščale znanstvene dosežke.

Zdelo se mi je prav, da smo tudi v naše Glasilo uvrstili članek o A. Einsteinu, ki ga v fiziki še ni nihče prekosil in v sedanjih časih šele spoznavamo njegove genialne teorije.

Vesna

Mladinska delovna akcija

V soboto, 31. marca je bila organizirana akcija za izkop jarka za položitev kabla javne razsvetljave. Akcije se je udeležilo 75 mladink in mladincev iz vseh osnovnih organizacij ZSMS Bohinja. Polaganje kabla in ureditev javne razsvetljave spada v ureditev okolice družbenega doma Jože Ažman.

S tem, ko so mladinci izkopali ca. 230 m jauka, so pripomogli k zmanjšanju stroškov, ki bi jih imeli krajevna skupnost ob ureditvi javne razsvetljave. Predračun za ureditev javne razsvetljave od križišča pri Lagondru do križišča pri Črni prsti je znašal ca. 24 milijonov starih dinarjev. Da bi se ta strošek zmanjšal, je TOZD Filbo prispevala »kandelabre«, Komunala Boh. Bistrica je prispevala gradbeni material in Elektro Boh. Bistrica je s prostovoljnim delom izvoršila vsa električna dela. Na ta način bo javna razsvetljava urejena skoraj s polovičnimi stroški predvidenimi s predračunom.

Mladinci in mladinke so pod nadzorstvom vodje elektra marljivo in vestno opravili svoje delo in tako dokazali svojo voljo do ureditve okolja, kjer živijo in delajo.

Jelka eMncin

Prijavnica za letovanje

TOZD

PRIJAVNICA za letovanje v počitniškem domu v Seči

Priimek in ime roj. leto

Delovno mesto

Naslov bivališča

Dom želim koristiti od do
ali od do

(Dva termina sta potrebna zaradi lažje razporeditve)
Družinski člani (navesti poimensko, pri otrocih tudi starost), ki želijo koristiti bivanje v domu:

ime žene ali moža

ime in starost otrok

Prijavnico oddajte v tajništvu TOZD oz. DSSS do 30. 4. 1979

Podpis

TOZD

PRIJAVNICA za letovanje v počitniški prikolicci v

Priimek in ime roj. leto

Delovno mesto

Naslov bivališča

Prikolico želim koristiti od do
ali od do

(Dva termina sta potrebna zaradi lažje razporeditve)
V prikolicci bo poleg mene letovalo še oseb.

Prijavnico oddajte v tajništvu TOZD oz. DSSS do 30. 4. 1979

Podpis

C e n e

dnevnega pensiona v počitniškem domu in najemnina za prikolice:

I. Počitniški dom

1. — za zaposlene v DO, nezaposlene zakonce in otroke nad 12 let	85,00 din
— za otroke do 12 let	50,00 din
— za zakonce, zaposlene v drugi DO	115,00 din
— za člane SOZDA	150,00 din
— za otroke do 12 let	90,00 din

Pred sezono (od 19. 6. do 1. 7. 1979) in po sezoni (od 4. 9. do 16. 9. 1979) se cene pod točko 1, 2 in 3 znižajo za 20 %.

2. Regresiranje oskrbnega dne velja od tri do deset dni, krajše bivanje pa bomo zaračunali po ceni, določeni za posamezne obroke.

3. Izmene v domu bodo na sedem dni in to ob torkih.

Postavljanje šotorov in prikolic pri domu ne bo dovoljeno brez predhodnega dogovora z upravnikom doma.

II. Počitniške prikolice

1. Najemnina za prikolico znaša:	
v sezoni od 1. 7. do 4. 9. 1979	110,00 din
pred sezono (od 1. 5. 1979 do 1. 7. 1979) in po sezoni (od 4. 9. 1979 dalje)	80,00 din

2. V prikolicah bo menjava na 10 dni, in sicer 1., 11. in 21. v mesecu.

Plačilo za letovanje v počitniškem domu in prikolicci lahko opravite v TO. Zmenite se lahko tudi za odplačevanje v treh obrokih in le-to poravnate v mesecih junij, julij in avgust 1979.

Imena kampov, kamor bomo namestili prikolice, bomo objavili na oglasnih deskah v TO in DSSS.

Letne konference OOS

TO TOMAZ GODEC

10. 3. 1979 smo organizirali letno konferenco osnovne organizacije sindikata in vključili še praznovanje Dneva žena. Konferenca je potekala po običajnem redu. Udeležila sta se je tudi direktor DO Franc Bajt in predsednik KO OOS LIP Bled Stefan Banko.

Uradni del je bil kaj kmalu končan, nato pa smo dolgoletnim delavcem TOZDa podelili še medalje dela.

V drugem delu prireditve je sledila proslava za Dan žena, ki jo je pripravila in vodila OO ZSMS TO Tomaž Godec. Sodelovali so tudi moški pevski zbor iz Boh. Bistrice in učenci OŠ Boh. Bistrica.

B. Š.

TO RECICA

Letna konferenca TO Rečica se je vršila dne 9. 3. 1979 v hotelu Svoboda na Bledu. Prisotnih je bilo okrog 190 članov naše OOS. Od povabljenih pa so se je udeležili Stefan Banko, Franc Bajt, Jože Lavrič, Janez Smole in Jože Kapus.

Predsednik Marko Dežman je otvoril letno konferenco. Poleg običajnih poročil so v kratkem spregovorili in pozdravili navzoče še predsednik občinskega sin-predsednik IO KOOOS Stefan Banko in direktor Franc Bajt.

Po konferenci je sledila podelitev priznanj — odlikovanj, ki jih je zaslužnim delavcem podelil Jože Kapus.

Po končani podelitvi pa se je pričela proslava ob Dnevu žena. Sodelovali so: Tončka Pretnar, Jana Beravs, Mladinski pevski zbor osnovne šole prof. dr. Josipa Plemla ter recitatorke osnovne šole.

B. Urh

TO MOJSTRANA

V petek 23. marca je bila letna konferenca OO sindikata TO Mojstrana. Na konferenci sta bila prisotna tudi direktor ing. Bajt Franc, ter tov. Lipnik Jože. Predsednik IO KOO sindikata tov. Banko Stefan se vabilu ni odzval, ker je bil službeno odsoten.

Na izčrpano poročilo, ki ga je podal predsednik sindikata tov. Ravhekar Tomaž, je bilo v njem zajeto vse delo, ki je bilo opravljeno v obdobju enega leta. Osnovna organizacija sindikata je najbolj množična organizacija in zato nosilec in pobudnik vseh akcij v naši TO in DO.

Sodelovali smo pri sprejemanju samoupravnih aktov in določil. Stalna skrb je tudi za delovnega človeka, to je samoupravljalca v naši socialistični družbi. Sodelujemo pri uveljavljanju načel in vsekakor posvečamo pozornost pri delitvi oseb-

nega dohodka, seveda na osnovi rezultatov dela. Z uresničevanjem te naloge naj bi se hitreje uveljavil samoupravno družbeno ekonomski položaj delavcev, kot spodbuda za boljše delo in gospodarjenje z družbenimi sredstvi, ter utrjevanja zavesti slehernega člana našega kolektiva. Naša stalna naloga je sprovajanje Zakona o združenem delu v praksi, rast produktivnosti, kajti le to je temelj za doseganje boljših rezultatov za lepši jutri.

Ker je bil na konferenci prisoten tudi direktor ing. Bajt, so bila tudi vprašanja, kaj bo v bodoče z Mojstrano. Delavce je predvsem zanimalo, kako bo z investicij, ki je predvidena in kdaj naj bi se pričelo z gradnjo. Delovni pogoji v Mojstrani so najslabši, razen v Lancovem, ki se bodo še v letošnjem letu preselili v nove prostore. Tov. direktor je nakazal možnosti, da bi tudi Mojstrana šla v gradnjo, toda ne v takem obsegu, kot je to bilo prvotno zamišljeno. Dejansko bi se morali samo dograjevati na že obstoječi lokaciji. S tem bi prihranili mnogo

denarja, kajti popolnoma novo gradnjo, kot je bila predhodno zamišljena pa ni možno realizirati, ker ni denarja. Vsaj tako kot kaže bi že v naslednjem letu pričeli z deli. Letos naj bi pripravili vse ustrezne načrte, naslednje leto pa naj bi šli v izgradnjo. Tov. Lipnik je poudaril, da se ne smemo ponášati tako bogato, da bi že obstoječe objekte opustili in šli na popolnoma nove objekte, ki pa seveda niso poceni. S tem, da bi samo dogradili še dodatne prostore in jih vključili že obstoječim, bi se nedvomno zmanjšali stroški, kajti za vsa sredstva, ki bi jih dobili, jih je treba v doglednem času vrniti.

Tako smo dobili odgovor, da so možnosti, da bo Mojstrana v bodoče še obstojala, in da ni usojena na žvotarjenje, kot si je marsikdo predstavljal. Seveda morali bomo pa vložiti vse sile, da bomo dosegli cilj, ki si ga bomo začrtali. S tem bi postali neodvisni od TO Rečica in bi bili samostojni, pri proizvodnji vhodnih in garažnih vrat.

Noč

Mladinski pevski zbori in recitatorji osnovne šole prof. dr. Josipa Plemlja Bled, ki so sodelovali na proslavi Dneva žena — foto: Ažman

Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu

Rezultati:

Veleslalom ženske:

- do 27 let
1. Prešeren Barbara, 2. Šifrer Ana
- od 27 do 35 let:
1. Praprotnik Marija, 6. Berčič Ivanka, 8. Urankar Marija, 16. Lebar Metka
- od 35 do 45 let:
1. Legat Francka, 3. Kaiser Jasna, 4. Veber Anica, 6. Ristič Albina, 14. Cerkovnik Polona, 21. Stare Marija

Veleslalom moški:

- do 27 let:
1. Pogačnik Tomaž, 26. Zalokar Zdravko, 39. Šolar Rafko, 49. Jensterle Franc, 74. Arh Srečko, 82. Straus Marjan, 88. Čop Toni
- Odstopili so: Gašperin Tomaž in Cesar in Beznik
- od 28 do 35 let:
1. Zupan Miha, 17. Oblak Alojz, 30. Repinc Ciril, 40. Gumzej Ludvik, 48. Luskovec Alojz, 59. Zmitek Viktor, 69. Hladnik Stane, 70. Ulčar Stojan, 79. Svetina Franc, 107. Puc Tomaž, 108. Šalamun Mitja
- od 36 do 45 let:
1. Klinar Andrej, 5. Trojar Feliks, 10. Ažman Stanko, 24. Repe Jaka, 49. Justin Janko

- od 46 do 55 let:
1. Resman Andrej, 2. Zupan Pavel, 10. Lap Franc

Ekipno:

- ženske:
1. LIP
2. SO Radovljica
3. Elan
- moški:
1. Elan
2. Veriga
3. GG Bled
4. LIP

Teki ženske:

- nad 35 let:
1. Kosmač Lojzka, 2. Ristič Albina, 5. Kaiser Jasna, 6. Praprotnik Ana
- do 27 let:
1. Poljanec Kati, 3. Jan Urška, 9. Kunstelj Tončka

Teki moški:

- nad 45 let:
1. Repinc Viktor, 11. Perše Stan-ko
- od 35 do 40 let:
1. Kobilica Pavel, 2. Repinc Tine, 3. Lapajne Franc, 7. Vojvoda Lovro, 14. Repinc Ciril
- od 27 do 35 let:
1. Pogačnik Zdravko, 15. Svetina Franc, 21. Hladnik Stane, 23. Ulčar Stojan, 34. Čufar Franc, 38. Luskovec Alojz, 42. Mozetič Miran
- do 27 let:
kategorizirani: 1. Podlogar Dušan, 6. Lapajne Mirko, 8. Arh Samo
- nekategorizirani: 1. Zupan Tine, 11. Jankovič Tomaž, 25. Knaflič Marjan, 27. Čop Toni, 28. Šolar Rafko

EKIPNO:

- ženske:
1. LIP
2. Elan
3. ISKRA Lipnica
- moški:
1. ELAN
2. VERIGA
3. LIP

V TO Tomaž Godec smo prisrčno sprejeli štafeto mladosti

Bohinjski mladinci in občani sprejeli zvezno štafeto mladosti

24. marca 1979 je iz Raven krenila na pot štafeta mladosti s pozdravi tov. Titu. Prvi so jo ponesli železarji, nato pa je šla iz rok v roke, od mladince do mladince.

Tako je v torek, 27. marca ob 11.45 prispela na področje Bohinja, kjer so jo prisrčno sprejeli mladinci in ostali občani. Nosili so jo učenci, dijaki, delavci, taborniki in člani GRS postaje Stara Fužina. Osrednja kulturna prirediteljica ob sprejemu štafete je bila v osnovni šoli, številni občani in delovni ljudje pa so jo pozdravljali na njeni poti od savskega mostu, po Triglavski in Jelovski cesti, preko TO »Tomaž Godec« do železniške postaje. TO »Tomaž Godec« in TOZD Almira Boh. Bistrica sta za kratek čas prekinili delo, da so njuni delavci lahko pozdravili štafeto. Tako smo mladinci in delovni ljudje in občani s ploskanjem, vzklikom in s samo prisotnostjo izrekli najboljše želje Titu za njegov 87. rojstni dan.

Pri organiziranju sprejema so sodelovale vse osnovne organizacije ZSMS na področju Bohinja, ostale družbeno politične organizacije in društva.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organiziranju in izvedbi sprejema štafete mladosti, se najlepše zahvaljujemo.

Jelka Mencin

Športniki leta

Tekmovalci oz. tekmovalke so v prvih dveh disciplinah osvojili naslednje število točk:

	VSL	Teki	Skupaj
1. Ristič Albina	5361	3855	2916
2. Kaiser Jasna	5639	3270	8909
3. Šifrer Ana	5852		5852
4. Veber Anica	5594		5594
5. Cerkovnik Polona	4894		4894
6. Berčič Ivanka	4615		4615
7. Urankar Marija	4405		4405
8. Poljanec Kati		4238	4238
9. Lebar Metka	4149		4149
10. Stare Marija	3599		3599
11. Jan Urška		3209	3209
12. Praprotnik Ana		3049	3049
13. Kunstelj Tončka		1124	1124
1. Trojar Feliks	9637		9637
2. Ažman Stanko	9504		9504
3. Repe Jaka	9390		9390
4. Justin Janko	9067		9067
5. Šolar Rafko	4615	4120	8735
6. Repinc Ciril	4613	3394	8007
7. Hladnik Stane	3703	4138	7841
8. Ulčar Stojan	3699	4072	7771
9. Svetina Franc	3347	4370	7717
10. Luskovec Alojz	4296	3261	7557
11. Čop Toni	2768	4123	6891
12. Zupan Pavel	6932		6432
13. Lap Franc	6029		6029
14. Lapajne Mirko		5964	5964
15. Arh Samo		5839	5839
16. Zalokar Zdravko	4946		4946
17. Repinc Viktor		4889	4889
18. Oblak Alojz	4819		4819
19. Repinc Tine		4798	4798
20. Lapajne Franc		4759	4759
21. Jankovič Tomaž		4731	4731
22. Gumzej Ludvik	4430		4430
23. Jensterle Franc	4390		4390
24. Vojvoda Lovro		4231	4231
25. Knaflič Marjan		4197	4197
26. Zmitek Viktor	4030		4030
27. Čufar Franc		3766	3766
28. Arh Srečko	3645		3645
29. Straus Marjan	3578		3578
30. Perše Stanko		2738	2738
31. Mozetič Miran		2335	2335
32. Puc Tomaž	1518		1518
33. Šalamun Mitja	1035		1035
34.—37. Gašperin Matjaž	500		500
34.—37. Tomažin Slavko	500		500
34.—37. Cesar Branko	500		500
34.—37. Beznik Tonček	500		500

Naslednje tekmovalce, ki bo štel za izbor športnika leta, bo občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško, ki bo 14. aprila v dvorani Osnovne šole Bohinjska Bistrica. Udeležite se ga!

Primožič

STANJE ZAPOSLENIH za mesec marec 1979

	delavcev	učencev v pokl. lesnih šolah
TO »Tomaž Godec«		
Boh. Bistrica	486	11
TO Rečica	305	11
TO Mojstrana	55	6
TO Podnart	71	1
TO Trgovina	23	
DSSS	78	
	1018	29

Poročili so se:

POKLUKAR Milan

Naše mamice

Anton POLAK — sin
Ivanki ARH — sin
Hafezi VELIČ — sin
Miranu MOZETIČ — sin

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frelih, člani: Branko Sodja, Jožica Arh, Andrej Trojar, Branko Urh, Miro Kelbl, Rafko Šolar, Branko Marčič, Ciril Kraigher in Marija Urankar.

Z eno samo željo, da bi bil tov. Tito še dolgo med nami, smo se poslovili od štafete